

**1. kvartalsregnskap 2022
KLP Konsern,
bærekraftsregnskap og KLP**

Innholdsfortegnelse

KLP Konsern.....	4
Rapport første kvartal 2022	4
Resultatregnskap.....	13
Balanse	14
Egenkapitaloppstilling	15
Kontantstrømoppstilling.....	17
Noter til regnskapet	18
Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer.....	18
Note 2 Segmentinformasjon	20
Note 3 Premieinntekter for egen regning.....	23
Note 4 Andre inntekter.....	23
Note 5 Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån.....	23
Note 6 Driftskostnader.....	24
Note 7 Andre kostnader	24
Note 8 Investeringseiendommer	24
Note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser	24
Note 10 Innlån	32
Note 11 Virkelig verdi hierarki	35
Note 12 Likviditetsrisiko	39
Note 13 Renterisiko	42
Note 14 Kredittrisiko.....	46
Note 15 Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring.....	54
Note 16 Annen kortsiktig gjeld	54
Note 17 Kapitalkrav.....	54
Note 18 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør	57
Note 19 Pensjonsforpliktelser.....	60
Nøkkeltall – Akkumulert	61
KLPs bærekraftregnskap	64
Engasjert og ansvarlig eier.....	64
Klima, miljø og natur	65
Klimamål og klimavennlige investeringer	66
KLPs eiendomsportefølje og egen drift.....	68
Innovasjon og samfunnsutvikling	69
Utlån til kommuner og fylkeskommuner.....	69
Såkorninvesteringer	71
Bank og finans i utviklingsland.....	73
KLP som arbeidsplass og arbeidsgiver.....	75
Oversikt over FNs bærekraftsmål som KLP bidrar til	75
Noter og definisjoner	78
Engasjert og ansvarlig eier	78
Klima, miljø og natur	79
Innovasjon og samfunnsutvikling.....	82

KLP som arbeidsplass og arbeidsgiver	83
Kommunal Landspensjonskasse	84
Resultatregnskap.....	84
Balanse	85
Egenkapitaloppstilling	87
Kontantstrømoppstilling.....	89
Noter til regnskapet	90
Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer.....	90
Note 2 Verdiendring eiendomsinvesteringer	92
Note 3 Premieinntekter for egen regning.....	92
Note 4 Erstatninger	92
Note 5 Forsikringsrelaterte driftskostnader.....	92
Note 6 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser	92
Note 7 Virkelig verdi hierarki.....	105
Note 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør.....	113
Note 9 Forpliktelser	116
Note 10 Kapitalkrav	116
Note 11 Leieavtaler	119
Note 12 Pensjonsforpliktelser.....	120

KLP Konsern

1. kvartal 2022

Rapport første kvartal 2022

Svak markedsutvikling påvirker KLPs resultat i første kvartal

- Avkastning etter første kvartal 2022 ble minus 0,8 prosent.
- Høyere renter og svakt aksjemarked har negativ påvirkning på kvartalsresultatene for KLP og KLPs datterforetak.
- Sterk solvenskapitaldekning på 332 prosent.

KLP – et kundeeiet konsern

KLPkonsernet består av følgende foretak: Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og datterforetakene KLP Banken, KLP Skadeforsikring, KLP Kapitalforvaltning, KLP Forsikringservice og KLP Eiendom.

Konsernet hadde ved utgangen av første kvartal 2022 en forvaltningskapital på 902,9 milliarder kroner, en økning på 1,6 milliarder kroner i første kvartal.

Konsernets totalresultat er på 392 millioner kroner (601)¹ i første kvartal.

Kommunal Landspensjonskasse

Pensjonsordninger innenfor offentlig sektor tilbys og administreres av konsernets morselskap Kommunal Landspensjonskasse. Av KLPs forvaltningskapital på 710,5 milliarder kroner, er 644,2 milliarder knyttet til forsikringsforpliktelser innenfor offentlig tjenestepensjon.

Resultat første kvartal 2022

Avkastningsresultat

KLP oppnådde et avkastningsresultat, avkastning ut over det foretaket har garantert til sine kunder, på minus 7,9 milliarder kroner (4,7) i første kvartal. Avkastning på kollektivporteføljen ble minus 0,8 prosent.

1. Tall i parentes angir verdi for tilsvarende periode i 2021

Risikoresultat

Risikohendelsene i bestanden er innenfor forventninger gjennom året og vil variere fra kvartal til kvartal. Resultatet utgjorde 105 millioner kroner i første kvartal.

Administrasjonsresultat

Foretakets administrasjonsresultat viser et underskudd på 9 millioner kroner (41) i første kvartal. Forsikringsrelaterte driftskostnader utgjør 368 millioner kroner (299) for første kvartal.

Samlet resultat

Samlet resultat til foretaket er på 388 millioner kroner (595) i første kvartal. Kunderesultatet er minus 7,8 milliarder kroner (4,7) for kvartalet.

Millioner kroner	Kunder	Foretak	Sum
Avkastningsresultat	-7 857	-37	-7 894
Risikoresultat	105		105
Rentegarantipremie		64	64
Administrasjonsresultat		-9	-9
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen og andre inntekter/kostnader i ikke-teknisk regnskap		53	53
Skatt		6	6
Andre resultatelementer		311	311
Resultat etter 1. kvartal 2022	-7 752	388	-7 365
Resultat etter 1. kvartal 2021	4 708	595	5 304

Finansiell soliditet og kapitalforhold

Forvaltningskapitalen i KLP har økt med 3,7 milliarder kroner i første kvartal og utgjør 710,5 milliarder kroner. Premiereserven er i samme periode redusert med 0,8 milliarder kroner til 485,5 milliarder kroner.

Bufferfondet har blitt redusert med 8,4 milliarder kroner i kvartalet og utgjør 117,8 milliarder kroner etter første kvartal.

Uten bruk av overgangsregler er foretakets solvenskapitaldekning (SCR) på 332 prosent. Ved å hensynta overgangsordningen for tekniske avsetninger, ble kapitaldekningen 332 prosent.

I årsberegningen for Solvenskapitaldekning ble ny metodikk for utsatt skatt implementert. Den nye metodikken innebærer at KLP hensyntar framtidige inntekter i beregning i av fremtidig skatt for Solvens II. Disse inntektene vil i et stress-scenario bli redusert, noe som gir opphav til redusert fremtidig skatt. Reduksjonen i fremtidig skatt kan man benytte som en risikoreduserende effekt på kapitaldekningen. Hovedeffekten av denne omleggingen skjedde mellom fjerde kvartal 2021 og årsberegningen.

Siden årsslutt har det vært to store endringer. Den viktigste for solvensdekningen er den store renteøkningen. Renteøkningen gir lavere kapitalkrav for livsforsikring samt mer tilgjengelig kapital fordi risikomarginen også faller. Sammenslått bufferfond er også implementert, men har begrenset betydning med dagens høye buffer.

KLP har et mål om at kapitaldekningen skal ligge over 150 prosent uten bruk av overgangsregler. Soliditeten ligger godt over dette målet og bekrefter foretakets sterke soliditet.

Nøkkeltall

Prosent	Per 31.03.2022	Per 31.03.2021
Verdijustert avkastning	-0,8	1,5
Avkastning inkl. merverdier i hold-til-forfall og utlån	-2,3	0,8
<i>Avkastningstallene gjelder kollektivporteføljen</i>		
Kapitaldekning Solvens II	332	287
Kapitaldekning Solvens II med overgangsregler	332	343

Premieinntekter

Premieinntektene eksklusiv mottatt premiereserve ved tilflytting, utgjør 7,1 milliarder kroner (7,0) ved utgangen av første kvartal.

Erstatninger

Utbetalte pensjoner og andre erstatninger, eksklusive avgitt premiereserve ved fraflytting utgjorde 5,8 milliarder kroner (5,3) for første kvartal.

Forvaltning av kollektivporteføljen

Eiendelene i kollektivporteføljen utgjorde 662,5 milliarder kroner (603,1) og var investert som vist nedenfor:

Eiendeler	Per 31.03.2022		Per 31.03.2021	
	Andel	Avkastning	Andel	Avkastning
Alle tall i prosent				
Aksjer	30,1 %	-3,2 %	25,8 %	5,0 %
Omløpsobligasjoner	13,1 %	-4,6 %	16,2 %	-2,4 %
Anleggs-/HTF-obligasjoner	28,4 %	0,8 %	29,0 %	0,9 %
Utlån	12,1 %	0,5 %	12,7 %	0,4 %
Eiendom	14,0 %	1,4 %	13,2 %	0,9 %
Andre finansielle eiendeler	2,3 %	0,1 %	3,1 %	0,3 %

Aksjer

Samlet eksponering i aksjer og alternative investeringer, inkludert aksjederivater, var 30,1 prosent ved utgangen av første kvartal. Samlet avkastning for aksjer og alternative investeringer ble minus 3,2 prosent i kvartalet. Avkastningen for KLPs globale aksjer var minus 4,9 prosent, mens KLPs norske aksjeportefølje fikk en positiv avkastning på 4,7 prosent i første kvartal.

Omløpsobligasjoner og pengemarked

Omløpsobligasjoner utgjorde 13,1 prosent, mens pengemarkedsinstrumenter utgjorde 2,3 prosent av eiendelene i kollektivporteføljen per 31.03. Både norske-, europeiske- og amerikanske statsrenter steg gjennom første kvartal. KLPs globale statsobligasjonsindeks fikk en valutasikret avkastning på minus 4,6 prosent i kvartalet, mens avkastningen på den norske statsobligasjonsindeksen var minus 3,3 prosent. Økte globale kredittmarginer gjennom kvartalet, førte til at avkastningen for KLPs globale kredittobligasjonsindeks ble minus 6,7 prosent. Samlet hadde omløpsobligasjoner en avkastning på minus 4,6 prosent i første kvartal. Pengemarkedsavkastningen var 0,1 prosent i kvartalet.

Anleggsobligasjoner

Investering i anleggs- og hold-til-forfall-obligasjoner utgjorde 28,4 prosent av kollektivporteføljen per 31.03. Ikke-regnskapsførte mindreverdi i kollektivporteføljen utgjorde 4,2 milliarder kroner per utgangen av første kvartal. Porteføljen er godt diversifisert, og består av papirer utstedt av låntakere med høy kredittverdighet. Avkastning målt til amortisert kost var 0,8 prosent i første kvartal.

Eiendom

Eiendomsinvesteringer, inkludert norske og internasjonale eiendomsfond, utgjorde 14,0 prosent av kollektivporteføljen. Eiendomsverdiene i kollektivporteføljen er skrevet opp med 486,9 millioner kroner i kvartalet. Kollektivporteføljens eiendomsinvesteringer oppnådde en avkastning på 1,4 prosent i første kvartal.

Utlån

Utlån i kollektivporteføljen utgjør 77,9 milliarder kroner. Dette er fordelt med 65,8 milliarder kroner i utlån til offentlig sektor, 2,1 milliarder til lån med statsgaranti, 3,1 milliarder i pantsikrede boliglån og resterende 6,9 milliarder til andre lån med pant. Utlånsporteføljen er kjennetegnet av høy kvalitet, uten tap på kommunelån og meget beskjedne avsetninger til tap på boliglån. Ikke-regnskapsførte mindreverdier i utlånsporteføljen (fastrentelån) utgjorde 615 millioner kroner per 31.03. Avkastning for første kvartal ble 0,5 prosent.

Avkastning på selskapsporteføljen

Selskapsporteføljen omfatter plassering av egenkapital og ansvarlige lån/fondsobligasjoner.

Selskapsporteføljen forvaltes med en langsiktig investeringshorisont med moderat risiko, og med en målsetting om stabil avkastning. Investeringene i selskapsporteføljen oppnådde en avkastning på 0,6 prosent i første kvartal.

Datterforetakenes forretningsområder

Skadeforsikring

Første kvartal viser et driftsresultat før skatt på minus 24,3 millioner kroner (71,6). Hovedårsaken til det svake resultatet skyldes negativ utvikling i finansmarkedene i kvartalet. Det forsikringstekniske resultatet er hittil i år bedre enn forventet, vesentlig på grunn av få store skader og fortsatt oppløsning av tidligere års reserver.

Foretaket har som følge av anbudsavgjørelser i fjerde kvartal 2021 en svakere vekst inn i året enn tidligere år. Bestandsveksten så langt i år er 85 millioner kroner, og bestandspremien var 2 105 millioner kroner (1 887) ved utgangen av første kvartal. Forfalt premie økte med 9,1 prosent, tilsvarende 96 millioner kroner, sammenlignet med samme tid i 2021. For offentlig- og bedriftsmarkedet økte premien med 8,9 prosent, mens tilsvarende økning for privatmarkedet var 10,2 prosent.

Det ble i første kvartal innrapportert én skade over 10 millioner kroner. Det er innrapportert ytterligere seks skader i intervallet mellom 3 og 10 millioner kroner. Disse skadene utgjør samlet 29 millioner kroner.

Avviklingen av tidligere skadeårganger er fortsatt positiv, og det er hittil i år inntektsført 33 millioner kroner, tilsvarende 1,7 prosent av reservene ved inngangen av året.

Nøkkeltall for foretaket

	Per 31.03 2022	Per 31.03 2021	Hele 2021
Skadeprosent	79,6	72,8	76,4
Kostnadsprosent	15,5	16,4	15,8
Totalkostnadsprosent	95,1	89,2	92,1

Netto finansinntekt i første kvartal var minus 49,3 millioner kroner (29,5), tilsvarende minus 0,9 prosent (0,6). Samlet hadde aksjeporteføljen negativ kvartalsavkastning på minus 4,1 prosent. Kvartalet har vært preget av uro i det internasjonale aksjemarkedet, mens den norske aksjeporteføljen har gitt 1,5 prosent i positiv avkastning. Også foretakets investeringer i rentebærende fond hadde negativ avkastning på minus 2,8 prosent, vesentlig som følge av renteoppgang og økte kredittpåslag. Foretakets anleggsobligasjoner hadde avkastning på 0,8 prosent. Avkastningen på eiendomsinvesteringene var 3,6 prosent etter oppskrivning av eiendomsverdiene på 18,4 millioner kroner.

Solvensmargindekningen (SCR) er marginalt endret fra 224 prosent ved årsslutt til 222 prosent per utgangen av første kvartal.

Kapital- og fondsforvaltning

KLP Kapitalforvaltning utfører verdipapirforvaltningen i KLP-konsernet. Totalt ble det forvaltet 646 milliarder kroner ved utgangen av første kvartal, hvorav 135 milliarder kroner for eksterne kunder. Hoveddelen av midlene er forvaltet på vegne av KLP og datterforetakene.

Netto tegning i KLP-fondene var 0 i første kvartal. Eksterne kunder hadde en positiv netto nytegning på 4,5 milliarder kroner i kvartalet.

KLP Kapitalforvaltning hadde et resultat før skatt på minus 17,5 millioner kroner i første kvartal.

Bank

KLP Banken-konsernet finansierer boliglån og annen kreditt til personkunder (personmarkedet) samt lån til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører offentlige oppgaver (offentlig marked). Bankens utlånsvirksomhet finansieres med innskudd fra personer og bedrifter, innlån i verdipapirmarkedet og egenkapital. Banken forvalter også et betydelig utlånsvolum finansiert av pensjonsmidler i KLP.

KLP Banken konsern hadde per 31.03 utlån til kunder på 40,6 milliarder kroner (37,6). Fordelingen mellom personmarkedet og offentlige lån var henholdsvis 22,6 (20,9) og 18,0 (16,7) milliarder kroner.

For KLP forvalter KLP Banken 3,0 milliarder kroner i boliglån (3,2) og 72,6 milliarder kroner i lån til offentlige låntakere og annen virksomhet (72,6).

Bankens boliglånsprodukter er innrettet mot målgruppen medlemmer av pensjonsordningene i KLP. Hittil i år har personmarkedet i KLP Banken hatt en sterkere vekst i boliglån sammenlignet med fjoråret, med 0,5 milliarder kroner (0,3). Utbetaling av nye lån har også økt sammenlignet med i fjor.

Utlånsvolumet i offentlig marked på KLP Bankens balanse har gjennom kvartalet økt med 0,2 milliarder kroner (0,9). Lån til offentlige låntakere som forvaltes for KLP har i samme periode økt med 0,1 milliarder kroner (1,1). Forvaltede lån til annen virksomhet, i hovedsakelig i fremmed valuta, er i første kvartal redusert med 0,1 milliarder kroner til 6,3 milliarder kroner.

Bankens utlånsmarginer er sterkt påvirket av markedsuroen og det økende rentenivået. Dette treffer begge utlånsområdene. KLP Banken har i en periode valgt å holde igjen utlånsrentene på boliglån. Det har bidratt til vekst, men også til lavere marginer i første kvartal sammenlignet med fjoråret. I offentlig marked er marginene opprettholdt på et tilnærmet normalt nivå. Bankens driftsinntekter i form av netto renteinntekter ved utløpet av kvartalet ble 72,1 millioner kroner (75,7).

KLP Bankens likviditet er plassert i andre banker og i rentebærende verdipapirer. Porteføljen av rentebærende verdipapirer og bankinnskudd utgjør 8,3 milliarder kroner (5,5).

Bankens netto gevinst/tap på finansielle instrumenter omfatter i hovedsak regnskapseffekter ved tilbakekjøp av innlånsutstedelser samt verdiendringer på verdipapirbeholdningen. I sum ga finansielle instrumenter en samlet kostnad på minus 10,1 millioner kroner (14,5) ved utløpet av kvartalet. Den regnskapsførte kostnaden i kvartalet er i hovedsak knyttet til at økte kredittpåslag i markedet gir redusert markedsverdi på bankens beholdning av verdipapirer. En ubetydelig andel av dette er realiserte kostnader.

KLP Bankenkonsernets fremmedfinansiering består i hovedsak av innskudd og obligasjoner. Innskuddsveksten hittil i år er 0,5 milliarder kroner (0,3). På rapporteringstidspunktet utgjorde innskudd fra personer og bedrifter 13,4 milliarder kroner

(12,1), og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer 31,9 milliarder kroner (27,1). Verdipapirgjelden er i hovedsak obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) utstedt av KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS.

Driftskostnader og avskrivninger utgjorde 64,0 millioner kroner (60,6) i første kvartal.

Hittil i år utgjør tap og tapsavsetninger 0,1 millioner kroner i personmarkedet (-0,5). Positivt tall her innebærer at reversering av tidligere tapsavsetninger på kredittkort og boliglån er høyere enn nye tap og tapsavsetninger. Det er heller ikke så langt i år konstaterte tap knyttet til offentlige utlån.

KLP Banken-konsernet oppnådde i første kvartal et driftsresultat før skatt på 18,3 millioner kroner (48,6). Områdefordelt resultat gir 8,3 millioner kroner (41,8) i personmarkedet og 10,0 millioner kroner (6,8) i offentlig marked. Verdiendringer på likviditetsplasseringer er i hovedsak bokført på personmarkedet. Konsernets totalresultat per første kvartal ble 56,2 millioner kroner (69,8).

Samfunnsansvar

I slutten av februar invaderte Russland Ukraina og startet dermed krigen som bekymrer en hel verden. Allerede da Russland annekterte Krimhalvøya i 2014 innførte KLP og KLP-fondene en føre-var-tilnærming for investeringer i Russland. KLP frøs på dette tidspunktet fire selskaper og har vært underinvestert i Russland siden. I slutten av februar besluttet KLP å bruke virkemiddelet eksklusjon og trekke ut alle investeringer i russiske selskaper. Totalt er det 22 ulike selskaper, hvor om lag en tredjedel av aksjene - de som er listet i London - allerede er solgt. Nedsalg av Moskva-børsen vil bli gjennomført når børsen åpner og i tråd med hva sanksjonsregelverket tillater.

For KLP som ansvarlig investor er det å stemme på generalforsamlinger et viktig virkemiddel for å påvirke selskaper vi er investert i. I første kvartal oppdaterte KLP Retningslinje for stemmegivning for KLP og KLP-fondene i henhold til endringer som ble gjort i NUES (Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse) i 2021. Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll fra Kommunesektorens organisasjon KS er også tatt inn.

Utbygging av fornybar energi og bærekraftig infrastruktur er avgjørende for å nå målene i Parisavtalen. I første kvartal investerte KLP i et nytt nordisk fornybarselskap, hvor hovedeierne er HitecVision og TrønderEnergi. Selskapet vil ha aktiviteter i hele Norden relatert til energiproduksjon, elektrifisering og energieffektivisering.

KLP Banken utstedte tre nye grønne lån i første kvartal på til sammen 8,1 millioner. Disse gikk til to prosjekter innen renovasjon og forbedret gjenvinningsgrad, og ett til installasjon av solcelleanlegg på næringslokaler.

For at verden skal nå 1,5-gradersmålet i Parisavtalen trengs en omstilling av flere sektorer. Gjennom Grønt Skipsfartsprogram var KLP med på å utvikle felles retningslinjer for standardisering av kriterier for grønne lån i shipping. Finansinstitusjonene skal kun gi grønne lån til prosjekter som er direkte knyttet til utslippsmål i tråd med Parisavtalen, og rederiene må kontraktsfeste at de skal nå de utslippsmålene som blir avtalt i låneavtalen.

Før jul gjennomførte KLP Eiendom BREEAM In-use sertifisering av ett av sine bygg på Tjuvholmen i Oslo. Sertifiseringsprosessen har gitt gode resultater, blant annet reduksjon i energibruk, noe som med dagens strømpriser innebærer en stor økonomisk besparelse - i tillegg til å redusere utslipp fra eiendommen.

KLP Skadeforsikring startet i første kvartal opp to prosjekter om brannforebygging, som begge skal bidra til å øke byggenes levetid. Det ene er i samarbeid med brannvesenet i Gudbrandsdalen og Innlandet, og det andre gjennomføres i samarbeid med NTNU, Norsk Institutt for luftforskning, Norges Astma- og Allergiforbund, og flere kommuner.

Ett av KLPs arbeidsmiljønettverk som har oppnådd gode gevinster, er den sammenslåtte avdelingen Sentraloperasjon SOP ved Akershus Universitetssykehus. Prosjektet har fokus på tiltak for forebygging av sykefravær, og å skape en felles kultur og et inkluderende arbeidsliv. Gjennom prosjektet har de blant annet ved styrking av lederrollen i lederteamet, bidratt til mer involvering av ansatte og bedre opplæring av nyansatte. Prosjektet har gitt økt bevissthet om eget arbeidsmiljø og hvordan en er med på å påvirke det positivt, og bidratt til større trygghet og åpenhet på arbeidsplassen.

Fremtidsutsikter og hendelser etter kvartalet

Økonomien globalt har blitt sterkt påvirket av krigen i Ukraina og stigende råvarepriser. Dette har gitt til dels store fall i aksjemarkedet og høyere renter. KLP har solide finansielle buffere som skjermer kundenes sparepenger i perioder med negative markedsbevegelser.

Oslo, 13. mai 2022
Styret i Kommunal Landspensjonskasse gjensidige forsikringsselskap

EGIL JOHANSEN
Leder

JENNY FØLLING
Nestleder

EGIL MATSEN

CECILIE DAAE

ODD HALDGEIR LARSEN

ØIVIND BREVIK

VIBEKE HELDAL
Valgt av og blant de ansatte

ERLING BENDIKSEN
Valgt av og blant de ansatte

Styret signerer digitalt

Resultatregnskap

KLP Konsern

NOTE	MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021- 31.12.2021
3	Premieinntekter for egen regning	7 981	7 469	52 001
	Netto avkastning fra finansielle eiendeler	3 820	3 629	14 813
	Netto renteinntekter bank	72	76	309
	Realiserte og urealiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter	-17 128	9 617	48 365
8	Netto inntekter fra investeringseiendommer	1 261	836	8 543
4	Andre inntekter	367	403	1 547
	Sum netto inntekter	-3 627	22 030	125 577
	Erstatninger for egen regning	-11 037	-14 077	- 31 855
	Endring i forsikringsmessige avsetninger	8 781	4 737	- 31 253
5	Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	160	230	103
6	Driftskostnader	-627	-512	- 2 278
7	Andre kostnader	-333	-303	- 1 292
	Andelseiers verdiendring i konsoliderte verdipapirfond	7 237	-4 128	- 19 802
	Sum kostnader	4 181	-14 053	-86 377
	Driftsresultat	555	7 977	39 200
	Til(-) / fra(+) kursreguleringsfond i livsforsikring	0	-1 207	- 21 646
	Til(-) / fra(+) tilleggsavsetning og bufferavsetning i livsforsikring	841	0	- 5 420
	Midler tilført forsikringskundene i livsforsikring	-1 183	-6 077	- 11 107
	Resultat før skatt	213	693	1 027

NOTE	MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021- 31.12.2021
	Skattekostnad ¹	-163	- 246	- 748
	Resultat	49	446	279
	Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger			
19	- ytelser til ansatte	426	185	84
	Justering av forsikringsforpliktelsene	-47	- 21	- 16
	Skatt på poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet	-67	- 30	- 12
	Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet	311	135	56
	Revaluering eiendommer til bruk i egen virksomhet	43	26	206
8	Valutaomregning utenlandske eiendommer	-945	- 1276	- 1314
	Justering av forsikringsforpliktelsene	945	1276	1314
	Skatt på poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet	-11	- 7	- 52
	Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt	32	20	155
	Sum utvidet resultat	343	154	211
	Totalresultat	392	601	490
	¹ Andelseieres andel av skattekostnad i konsoliderte verdipapirfond	-80	- 54	- 296

Balanse

KLP Konsern

NOTE	MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
	Utsatt skattefordel	51	49	52
	Andre immaterielle eiendeler	854	731	797
	Varige driftsmidler	2 741	2 561	2 714
	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	5 221	4 592	4 934
8,11	Investeringseiendom	89 280	80 412	89 535
9,14	Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall	25 376	28 397	25 985
9,14	Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer	166 434	155 674	164 484
9,11,14	Utlån kommuner, bedrifter og personkunder til virkelig verdi over resultat	56	537	79
9,14	Utlån kommuner, bedrifter og personkunder til amortisert kost	118 829	113 070	118 024
9,11,14	Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi over resultat	184 010	182 846	188 172
9,11	Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat	287 036	227 487	294 476
9,11,14	Finansielle derivater	6 578	5 077	3 253
19	Fordringer	13 474	6 859	5 377
14	Kontanter og bankinnskudd	2 971	5 221	3 388
	SUM EIENDELER	902 911	813 514	901 270

NOTE	MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
	Innskutt egenkapital	19 831	17 919	19 831
	Opptjent egenkapital	21 618	21 823	20 901
	SUM EGENKAPITAL	41 449	39 742	40 732
9,10	Fondsobligasjonslån	1 505	1 637	1 604
9,10	Ansvarlig lån	2 939	3 032	3 000
19	Pensjonsforpliktelser	474	772	870
15	Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring	643 082	595 798	653 551
	Premie-, erstatnings-, og sikkerhetsfondsavsetning i skadeforsikring	3 596	3 316	3 023
9,10	Utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett	30 960	26 345	31 015
9,10	Gjeld til kredittinstitusjoner	12 933	7 018	4 199
9,10	Gjeld til og innskudd fra kunder	13 372	12 103	12 901
9,11	Finansielle derivater	1 409	1 416	4 740
	Utsatt skatt	1 416	1 572	1 387
16	Annen kortsiktig gjeld	14 848	8 387	6 808
	Andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond	134 927	112 376	137 440
	SUM GJELD	861 463	773 772	860 538
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	902 911	813 514	901 270
	Betingede forpliktelser	27 001	26 601	28 754

Egenkapitaloppstilling

KLP Konsern

2022 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2021	19 831	20 901	40 732
Endring ført direkte mot egenkapital		324	324
Egenkapital 01.01.2022	19 831	21 225	41 056
Resultat		49	49
Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet		311	311
Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt		32	32
Sum utvidet resultat		343	343
Sum totalresultat	0	392	392
Netto innbetalt egenkapitaltilskudd			0
Sum transaksjoner med eierne	0		0
Egenkapital 31.03.2022	19 831	21 617	41 449

2021 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2021	18 194	21 222	39 416
Resultat		446	446
Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet		135	135
Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt		20	20
Sum utvidet resultat		154	154
Sum totalresultat	0	601	601
Netto innbetalt egenkapitaltilskudd	-275		-275
Sum transaksjoner med eierne	-275		-275
Egenkapital 31.03.2021	17 919	21 823	39 742

2021 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2021	18 194	21 222	39 416
Resultat	811	-532	279
Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet		56	56
Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt		155	155
Sum utvidet resultat		211	211
Sum totalresultat	811	-321	490
Netto innbetalt egenkapitaltilskudd	826		826
Sum transaksjoner med eierne	826		826
Egenkapital 31.12.2021	19 831	20 901	40 732

Kontantstrømoppstilling

KLP Konsern

MILLIONER KRONER	01.01.2022 -31.03.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2021 -30.09.2021	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.03.2021
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	-1 917	-24 289	-17 000	-21 644	-13 312
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter ¹	-82	-278	-218	-146	-72
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter ²	1 583	25 182	17 496	22 640	15 833
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	-417	616	278	850	2 449
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	3 388	2 772	2 772	2 772	2 772
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	2 971	3 388	3 050	3 622	5 221

¹ Utbetaling ved kjøp av driftsmidler.

² Netto innbetaling av egenkapitaltilskudd, opptak og nedbetaling av gjeld, samt innbetaling fra andelseiere i konsoliderte fond.

Noter til regnskapet

KLP Konsern

Note 1 **Regnskapsprinsipper og -estimer**

Regnskapsprinsipper

Regnskapet i denne delårsrapporten viser konsernregnskapet og selskapsregnskapet til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) for perioden 01.01.2022 – 31.03.2022. Regnskapet er ikke revidert.

Den delen av delårsrapporten som gjelder konsernregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 Delårsrapportering.

De samme regnskapsprinsippene og beregningsmetoder er fulgt i delårsregnskapet som i årsregnskapet for 2021, med mindre annet er oppgitt.

For konsernets livsforsikringsvirksomhet er regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond er innført for kommunale pensjonsordninger fra 01.01.2022 sammen med enkelte andre endringer for garanterte pensjonsprodukter. Det nye bufferfondet erstatter de tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond, og utgjør 126 millioner kroner per 01.01.2022. Bufferfondet inngår i regnskapslinjen forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring i balansen. I tillegg ble 554 millioner kroner av kursreguleringsfondet overført til risikoutjevningfondet. Sistnevnte inngår som en del av konsernets opptjente egenkapital i balansen.

Konsernets livsforsikringsvirksomhet hadde i 2021 og i starten av 2022 en pågående dialog med Finanstilsynet om enkelte disponeringer som ble gjennomført i årsregnskapet for 2020. I årsregnskapet for 2021 ble det opplyst om disse endringene, og effektene ble innarbeidet i tallene. I februar 2022 mottok livsforsikringsvirksomheten igjen et brev fra Finanstilsynet, der det fremgår at foretakets egenkapital må bidra med 20 prosent av det beløp som er benyttet fra risikoresultatet fra 2020 for å finansiere oppreservering for økt levealder. Dette utgjør 229 millioner kroner, og er ført direkte i balansen mellom opptjent egenkapital og forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring

Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves av et fullstendig årsregnskap, og denne delårsrapporten bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2021. Dette fås ved henvendelse til KLPs hovedkontor i Dronning Eufemias gate 10, eller på klp.no.

Annet

Ekskludering av russiske foretak

KLP Konsernet besluttet i februar 2022 å fryse alle investeringer i russiske foretak, 22 russiske foretak ble ekskludert. En del av foretakene var allerede underlagt begrensninger som følge av opptrappingen av Russland-Ukraina – konflikten tilbake i 2014, men dette ble nå utvidet til å gjelde samtlige investeringer i Russland. KLP utreder løpende muligheten for å selge disse investeringene, men det må tas hensyn til internasjonale sanksjoner, samt de begrensninger Russland har pålagt vestlige investorer. Investeringene ligger i fondene KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks I og KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor, og er ved utgangen av første kvartal priset konservativt til en samlet verdi av omlag NOK 24 millioner.

Konkurransetilsynet undersøker om KLP har brutt konkurranseloven

Konkurransetilsynet gjennomførte i februar 2022 uanmeldt bevissikring hos konsernets livsforsikringsvirksomhet fordi de mener det var rimelig grunn til å anta at virksomheten har brutt konkurranseloven. Det er bestemmelsen i konkurranselovens § 11 om utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling som Konkurransetilsynet undersøker om KLP har brutt, og bevissikringen ble gjennomført med bakgrunn i en beslutning fra Hordaland tingrett.

Livsforsikringsvirksomheten har gitt Konkurransetilsynet innsyn i alt de har bedt om, og er innstilt på å samarbeide med Konkurransetilsynet i den videre etterforskning.

Regnskapsestimater

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har ledelsen utøvet skjønn og benyttet estimater og forutsetninger som påvirker regnskapstallene. Faktiske tall kan derfor avvike fra benyttede estimater.

KLP Konsernet har endret diskonteringsrenten for foretaksobligasjoner som benyttes til beregningen av pensjonsforpliktelser. I forhold til forutsetningene benyttet per 31.12.2021 er diskonteringsrenten endret fra 1,9 % til 2,7 %. Denne endringen gir en reduksjon i balanseførte forpliktelser med 426 millioner kroner per 31.03.2022. Demografiske forutsetninger som forventet lønnsvekst, folketrygdens grunnbeløp (G) og pensjonsregulering er ikke endret i perioden.

Nye regler for regulering av oppsatte pensjoner er vedtatt, men Norsk Regnskapsstiftelse har ikke gitt føringer på hvordan de skal inngår i pensjonsregnskapet. Dette ventes klargjort innen kort tid, og forventes å påvirke pensjonsforpliktelsene til foretaket i senere perioder.

Note 2 Segmentinformasjon

MILLIONER KRONER	Kollektiv pensjon offentlig			Skadeforsikring			Bank			Kapitalforvaltning		
	01.01.2022 -31.03.2022	01.01.2021 -31.03.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.03.2022	01.03.2021 -31.03.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.03.2022	01.03.2021 -31.03.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.03.2022	01.03.2021 -31.03.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Premieinntekter for egen regning fra eksterne kunder ¹	7 503	7 041	50 161	492	442	1 865	0	0	0	0	0	0
Netto finansinntekter fra investeringer	-5 045	8 726	50 228	-48	27	259	63	90	277	-2	2	2
Øvrige inntekter	340	517	1 999	0	0	2	20	19	78	160	154	608
Sum inntekter	2 798	16 284	102 388	445	469	2 125	84	109	355	158	155	610
Erstatninger for egen regning	-10 642	-13 754	-30 438	-395	-323	-1 417	0	0	0	0	0	0
Endring i forsikringsmessige avsetninger	8 778	4 736	-31 246	3	1	-7	0	0	0	0	0	0
Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	160	230	103	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Driftskostnader eksklusive avskrivninger	-325	-255	-1 147	-76	-75	-298	-63	-58	-229	-179	-133	-548
Avskrivninger	-23	-23	-162	-1	-1	-5	-1	-1	-5	-1	-1	-6
Andre kostnader	-365	-336	-1 425	0	0	0	-2	-1	-5	0	0	0
Andelseiers verdiendring i konsoliderte verdipapirfond												
Sum kostnader	-2 417	-9 402	-64 315	-469	-398	-1 728	-65	-61	-239	-180	-135	-554
Driftsresultat	380	6 883	38 074	-24	72	398	18	49	116	-21	21	56
Midler tilført forsikringskundene ²	-310	-6 317	-37 786	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat før skatt	71	566	288	-24	72	398	18	49	116	-21	21	56
Skattekostnad	6	-105	125	-5	-23	30	8	13	-21	5	-5	-13
Resultat etter skatt	77	461	413	-29	49	428	27	62	95	-16	16	43
Endring i utvidet resultat	311	135	56	44	19	-91	29	8	26	34	14	2
Totalresultat	388	595	469	15	68	337	56	70	121	18	30	45
Eiendeler	710 467	650 623	706 748	6 192	5 917	5 976	47 954	43 200	47 482	605	587	636
Gjeld	669 077	610 921	666 070	3 911	3 739	3 710	45 406	40 731	44 961	205	223	256

MILLIONER KRONER	Øvrige			Elimineringer			Sum		
	01.01.2022 -31.03.2022	01.01.2021 -31.03.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.03.2022	01.03.2021 -31.03.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.03.2022	01.03.2021 -31.03.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Premieinntekter for egen regning fra eksterne kunder ¹	0	0	0	-15	-13	-25	7 981	7 469	52 001
Netto finansinntekter fra investeringer	0	0	0	-6 943	5 312	21 263	-11 974	14 158	72 029
Øvrige inntekter	3	3	12	-156	-290	-1 151	367	403	1 547
Sum inntekter	3	3	12	-7 114	5 009	20 086	-3 627	22 030	125 577
Erstatninger for egen regning	0	0	0	0	0	0	-11 037	-14 077	-31 855
Endring i forsikringsmessige avsetninger	0	0	0	0	0	0	8 781	4 737	-31 253
Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	0	0	0	0	0	0	160	230	103
Driftskostnader eksklusive avskrivninger	-3	-3	-10	44	39	182	-600	-486	-2 050
Avskrivninger	0	0	0	0	0	-50	-27	-27	-228
Andre kostnader	0	0	0	34	34	138	-333	-303	-1 292
Andelseiers verdiendring i konsoliderte verdipapirfond				7 237	-4 128	-19 802	7 237	-4 128	-19 802
Sum kostnader	-3	-3	-10	7 315	-4 055	-19 531	4 181	-14 053	-86 377
Driftsresultat	0	0	2	202	954	555	555	7 978	39 200
Midler tilført forsikringskundene ²	0	0	0	-32	-967	-388	-342	-7 284	-38 173
Resultat før skatt	0	0	2	169	-13	167	213	693	1 027
Skattekostnad	0	0	0	-178	-127	-869	-163	-246	-748
Resultat etter skatt	0	0	1	-9	-139	-702	49	446	279
Endring i utvidet resultat	1	-1	0	-76	-20	218	343	154	211
Totalresultat	1	-1	2	-85	-160	-484	392	601	490
Eiendeler	9	7	9	137 685	113 179	140 419	902 911	813 514	901 270
Gjeld	2	3	3	142 862	118 156	145 537	861 463	773 772	860 538

¹ Premieinntekter omfatter premieinntekter for egen regning inkludert sparepremie og overført premiereserve fra andre selskaper.

² Midler tilført forsikringskundene inkluderer overføring til premiefond, avsetninger til kursreguleringsfond/bufferfond, avsetninger til tilleggsavsetninger og andre avsetninger av overskuddsmidler til forsikringskundene.

KLP konsernets virksomhet er inndelt i de fem områdene kollektiv pensjon offentlig, kollektiv pensjon privat, skadeforsikring, bank, kapitalforvaltning og øvrige. All virksomhet er rettet mot kunder i Norge.

KOLLEKTIV PENSJON OFFENTLIG

Kommunal Landspensjonskasse tilbyr kollektiv offentlig tjenestepensjon.

SKADEFORSIKRING

KLP Skadeforsikring AS tilbyr ting- og personskadeprodukter til arbeidsgivere innen offentlig og privat sektor. I tillegg tilbys et bredt spekter av standard forsikringsprodukter til personmarkedet.

BANK

KLPs bankvirksomhet omfatter foretakene KLP Banken AS og dets heleide dattersforetak; KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS. Bankvirksomheten omfatter tjenester som innskudd og utlån til personmarkedet, kredittkort, samt utlån med offentlig garanti.

KAPITALFORVALTNING

Kapitalforvaltning tilbys fra foretaket KLP Kapitalforvaltning AS. Foretaket tilbyr et bredt utvalg av verdipapirfond både til personkunder og institusjonelle kunder. Verdipapirforvaltningen har en samfunnsansvarlig profil.

ØVRIG

Øvrige segmenter består av KLP Forsikringservice AS som tilbyr et bredt tjenestespekter til kommunale pensjonskasser.

Note 3 Premieinntekter for egen regning

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Forfalte premier, brutto	7 628	7 488	52 075
Avgitte gjenforsikringspremier	-24	-18	-75
Overføring av premiereserve fra andre	376	0	0
Premieinntekter for egen regning	7 981	7 469	52 001

Note 4 Andre inntekter

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Tilskudd avtalefestet pensjon (AFP)	331	299	1 265
Øvrige inntekter ¹	36	103	282
Sum andre inntekter	367	403	1 547

¹ Øvrige inntekter inkluderer investeringer fra tilknyttede foretak, slik at resultatene kan være både negative og positive.

Note 5 Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
ANSVARLIGE LÅN			
Rentekostnader ¹	-28	-27	-124
Verdiendringer	88	130	132
Sum rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån	60	103	8
FONDSOBLIGASJONSLÅN			
Rentekostnader	-16	-16	-64
Verdiendringer	115	142	159
Sum rentekostnad og verdiendring fondsobligasjonslån	99	127	96
Sum rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	160	230	103

¹ Rentekostnader inkluderer amortisering av underkurs.

Noten gir en spesifisering av linjen «Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån» fordelt på rentekostnader og verdiendring i periodene angitt.

Verdiendringene kommer i stor grad av at lånene er denominert i utenlandsk valuta. Det ansvarlige lånet er denominert i euro, mens fondsobligasjonslånet er utstedt i japanske yen.

Note 6 Driftskostnader

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Personalkostnader	- 353	- 315	- 1 248
Avskrivninger og nedskrivninger	- 40	- 39	-228
Andre driftskostnader	- 235	- 159	-802
Sum driftskostnader	-627	-512	-2 278

Note 7 Andre kostnader

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Kostnader avtalefestet pensjon (AFP)	-335	-299	-1 265
Øvrige kostnader	2	-4	-27
Sum andre kostnader	-333	-303	-1 292

Note 8 Investerings eiendommer

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Netto leieinntekter	790	756	3 040
Endring i virkelig verdi	471	80	5 444
Gevinst ved salg	0	0	59
Netto inntekter fra investeringseiendom	1 261	836	8 543
Valutaomregning utenlandske eiendommer (føres i utvidet resultat)	-945	- 1 276	-1 314
Netto inntekter fra investeringseiendom inkludert valutaomregning	316	-439	7 229

MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Bokført verdi 01.01.	89 535	81 485	81 485
Verdiregulering inkl. valutaomregning	-475	-1 196	4 130
Netto tilgang	231	138	3 913
Øvrige endringer	-11	-15	7
Bokført verdi	89 280	80 412	89 535

Note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering,

prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benytter konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksterne rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskapsspesifikk informasjon.

For denne noten kan kategoriseringen av finansielle instrumenter deles opp i tre ulike nivåer; balanseklassifisering, regnskapsklassifisering og type instrument. Det er siste kategori, type instrument, hvor det gis informasjon på hvordan virkelig verdi er utledet.

FINANSIELLE INSTRUMENTER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

Denne kategorien inkluderer:

- Investeringer som holdes til forfall
- Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring
- Øvrige utlån og fordringer
- Gjeld til og innskudd kunder (forpliktelse)
- Ansvarlig lånekapital (forpliktelse)
- Annen utstedt gjeld (forpliktelse)

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metode. Internrenten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer over forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av disse kontantstrømmene neddiskontert med internrenten. I denne noten opplyses det forøvrig om virkelig verdi på de finansielle instrumentene som måles til amortisert kost.

FINANSIELLE INSTRUMENTER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

Denne kategorien inkluderer:

- Egenkapitalinstrumenter
- Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi
- Derivater (eiendeler og forpliktelser)
- Gjeld til kredittinstitusjoner (forpliktelse)

Nedenfor er det listet hvilke ulike typer finansielle instrumenter som faller inn under de ulike regnskapskategoriene og hvordan virkelig verdi blir beregnet.

- INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL
- OBLIGASJONER KLASSIFISERT SOM UTLÅN OG FORDRING
- GJELDSINSTRUMENTER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

a) Utenlandske rentepapirer

Utenlandske rentepapirer prises i hovedregel på bakgrunn av priser innhentet fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom flere ulike kilder for å fange opp eventuelle feil. Følgende kilder benyttes:

- Bloomberg Barclays Indices
- Bloomberg

Bloomberg Barclays Indices har førsteprioritet (de dekker henholdsvis utenlandsk stat og utenlandsk kreditt). Deretter benyttes Bloomberg med bakgrunn i Bloombergs priskilde Business Valuator Accredited in Litigation (BVAL). BVAL inneholder verifiserte priser fra Bloomberg.

b) Norske rentepapirer - stat

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Nordic Bond Pricing som primærkilde. Kursene sammenlignes med kursene fra Bloomberg for å avdekke eventuelle feil.

c) Norske rentepapirer – annet enn stat

Norske rentepapirer unntatt stat prises hovedsakelig direkte på kurser fra Nordic Bond Pricing. De papirene som ikke inngår hos Nordic Bond Pricing, prises teoretisk. Teoretisk pris skal baseres på antatt nåverdi ved salg av posisjonen. Diskontering gjøres ved å benytte en nullkupongkurve. Nullkupongkurven oppjusteres med en kredittspread som skal hensynta obligasjonens risiko. Kredittspreaden beregnes ut fra en spreadkurve hvor obligasjonens durasjon hensyntas. Nordic Bond Pricing er hovedkilde for spreadkurver. Disse leverer selskapsspesifikke kurver og kurver for norske sparebanker, kommuner og kraft. Sparebanker har ulike spreadkurver basert på forvaltningskapital.

For foretak hvor Nordic Bond Pricing ikke leverer spreadkurver, benyttes spreadkurver fra tre norske banker. Når spreadkurver er tilgjengelig fra flere av disse bankene, benyttes et likevektet gjennomsnitt. Dersom en obligasjon mangler en passende spreadkurve, benyttes spread fra en sammenlignbar obligasjon fra samme utsteder.

d) Rentepapirer utstedt av utenlandske foretak, men denominert i kroner

Virkelig verdi beregnes etter samme hovedprinsippene som for norske rentepapirer beskrevet ovenfor.

e) Fordringer på kredittinstitusjoner

Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

f) Utlån til kommuner og foretak med kommunal garanti

Fordringene verdsettes ved hjelp av en verdsettelsesmodell som benytter relevante kredittpåslagsjusteringer innhentet i markedet. For garanterte utlån beregnes virkelig verdi som neddiskontert kontantstrøm basert på samme rentekurve som direktelånene, men kredittmarginen er justert til markedsnivå for aktuell kombinasjon av garantistkategori og garantiform. Garantisten er enten stat, fylkeskommune, kommune eller bank.

g) Lån med sikkerhet i pant

Prinsippene for beregning av virkelig verdi avhenger av hvorvidt utlånene har rentebinding eller ikke. Virkelig verdi av utlån med rentebinding beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen. Virkelig verdi av utlån uten rentebinding anses tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med endring i markedsrentene.

- EGENKAPITALINSTRUMENTER

h) Aksjer (noterte)

Likvide aksjer verdsettes som hovedregel på basis av priser levert fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom ulike kilder for å fange opp eventuelle feil.

Følgende kilder benyttes for norske aksjer:

- Oslo Børs (primærkilde)
- Morgan Stanley Capital International (MSCI)
Bloomberg

Følgende kilder benyttes for utenlandske aksjer:

- Morgan Stanley Capital International (MSCI) (primærkilde)
- Bloomberg

i) Aksjer (unoterte)

Konsernet benytter, så langt det lar seg gjøre, bransjeanbefalingene til Verdipapirfondenes forening. Dette innebærer i hovedtrekk følgende:

Sist omsatt kurs har hovedprioritet. Dersom sist omsatt kurs ligger utenfor salg-/kjøpskursen i markedet, justeres pris deretter. Det vil si at hvis sist omsatt er under salgskurs, justeres pris opp til salgskursen. Hvis den er over kjøpskurs justeres den ned til kjøpskursen.

For aksjer hvor svært lite informasjon foreligger foretas en skjønnsmessig vurdering. Med dette menes enten en fundamental analyse av foretaket, eller en meglervurdering.

j) Private Equity

Investeringer i Private Equity gjøres gjennom fond. Fondenes virkelige verdi skal baseres på rapporterte markedsverdier, som følger av International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines ('IPEV Guidelines). Disse retningslinjene fastsettes av European Venture Capital Association (EVCA) og baserer seg på prinsippet om tilnærmet markedsvurdering av foretakene. Virkelig verdi er beregnet ut ifra fondenes rapporterte markedsverdi justert for inn- og utbetalinger i perioden mellom siste rapporterte markedsverdi fra fondet og perioden det rapporteres på for konsernet.

Direkteinvesteringer i Private Equity behandles analogt med omløpsaksjer, men verdsettelse kan være daglig, kvartalsvis eller årlig. I de tilfeller det har vært mulig å få informasjon om hva ko-investeringer prises til i fondene, legges dette til grunn i verdsettelsen. Øvrige direkteinvesteringene er verdsatt til kostpris, rapporterte markedsverdier fra foretak eller omsatt pris der dette foreligger.

- DERIVATER

k) Futures/FRA/IRF

Alle futureskontrakter til konsernet handles på børs. Bloomberg benyttes som priskilde. Det innhentes også priser fra en annen kilde som kontroll på at prisene fra Bloomberg er korrekte. Reuters fungerer som sekundærkilde.

l) Opsjoner

Bloomberg benyttes som kilde for prising av opsjoner som handles på børs. Reuters er sekundærkilde.

m) Renteswaper

Renteswaper verdsettes i en modell som hensyntar observerbare markedsdata som rentekurver og relevant kredittpåslag.

n) FX-swaper

FX-swaper med forfall på ett år eller mindre prises på kurver som er bygget opp fra FX swap-punkter hentet fra Reuters. For FX-swaper over ett år vurderes markedet relativt lite likvid og det skal benyttes basisjusterte swapkurver.

- GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

o) Plasseringer hos kredittinstitusjoner og deposits

Plasseringer hos kredittinstitusjoner er innskudd med kort løpetid. Virkelig verdi beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen. Deposits prises på swapkurver.

- ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, ANNEN UTSTEDT GJELD OG INNSKUDD FRA KUNDER

p) Virkelig verdi av ansvarlige lån

For lån notert på børs hvor det anses å være et aktivt marked brukes den observerbare prisen som virkelig verdi. For øvrige lån som ikke er en del av et aktivt marked fastsettes virkelig verdi ut i fra en intern verdsettelsesmodell basert på observerbare data.

q) Virkelig verdi av utstedt fondsobligasjonslån

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

r) Utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

s) Innskudd fra kunder

Alle innskudd er uten rentebinding. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Tabellen under gir en nærmere spesifikasjon av innholdet i de ulike klassene av eiendeler og forpliktelser

MILLIONER KRONER	31.03.2022		31.03.2021		31.12.2021	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
GJELDSINSTRUMENTER SOM HOLDES TIL FORFALL - REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST						
Norske hold til forfall obligasjoner	4 005	4 187	5 071	5 596	4 071	4 477
Utenlandske hold til forfall obligasjoner	21 371	21 772	23 326	25 113	21 915	23 289
Sum gjeldsinstrumenter som holdes til forfall	25 376	25 959	28 397	30 709	25 985	27 766
GJELDSINSTRUMENTER KLASSIFISERT SOM LÅN OG FORDRINGER - REGNSKAPSFØRT TIL AMORISERT KOST						
Norske obligasjonslån	55 228	55 645	53 651	55 803	53 339	54 373
Utenlandske obligasjonslån	111 184	119 202	101 977	108 159	111 136	115 067
Andre fordringer	23	23	46	46	9	9
Sum gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer	166 434	174 871	155 674	164 007	164 484	169 448
UTLÅN KOMMUNER, BEDRIFTER OG PERSONKUNDER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET						
Lån til kommunal sektor eller foretak med kommunal garanti	56	56	537	537	79	79
Sum utlån kommuner, bedrifter og personkunder	56	56	537	537	79	79
UTLÅN KOMMUNER, BEDRIFTER OG PERSONKUNDER - REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST						
Utlån med sikkerhet i pant	25 737	25 697	24 115	24 137	25 081	25 085
Lån til kommunal sektor eller foretak med kommunal garanti	86 773	85 941	81 568	82 448	86 486	86 641
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	6 274	6 274	7 340	7 340	6 413	6 413
Utlån kredittkort	45	45	47	47	44	44
Sum utlån kommuner, bedrifter og personkunder	118 829	117 956	113 070	113 972	118 024	118 183
GJELDSINSTRUMENTER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET						
Norske obligasjoner	55 366	55 366	50 635	50 635	56 354	56 354
Norske sertifikater	6 301	6 301	8 066	8 066	7 805	7 805
Utenlandske obligasjoner	80 355	80 355	90 377	90 377	87 026	87 026
Utenlandske sertifikater	394	394	737	737	405	405
Plassering hos kredittinstitusjoner	41 594	41 594	33 031	33 031	36 582	36 582
Sum gjeldsinstrumenter	184 010	184 010	182 846	182 846	188 172	188 172
EGENKAPITALINSTRUMENTER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET						
Aksjer	250 922	250 922	206 483	206 483	260 001	260 001
Aksjefond	31 220	31 220	19 358	19 358	30 328	30 328
Eiendomsfond	4 894	4 894	1 646	1 646	4 147	4 147
Sum egenkapitalinstrumenter	287 036	287 036	227 487	227 487	294 476	294 476

MILLIONER KRONER	31.03.2022		31.03.2021		31.12.2021	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FORDRINGER						
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	2 049	2 049	1 914	1 914	1 725	1 725
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	265	265	174	174	304	304
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	72	72	55	55	0	0
Fordringer ved verdipapirhandel	10 549	10 549	3 104	3 104	2 727	2 727
Fordskuddsbetalt husleie tilknyttet eiendomsvirksomheten	257	257	212	212	245	245
Andre fordringer	282	282	1 400	1 400	374	374
Sum lån og fordringer øvrige inkl. fordringer på forsikringstakere	13 474	13 474	6 859	6 859	5 377	5 377
FINANSIELL GJELD - REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST						
Fondsobligasjonslån	1 505	1 586	1 637	1 576	1 604	1 586
Ansvarlige lån	2 939	3 310	3 032	3 411	3 000	3 310
Gjeld til kredittinstitusjoner	903	903	2 106	2 106	897	897
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	30 960	30 521	26 345	26 503	31 015	30 591
Gjeld til og innskudd fra kunder	13 372	13 372	12 103	12 103	12 901	12 901
Sum finansiell gjeld	49 679	49 691	45 222	45 699	49 417	49 284
FINANSIELL GJELD - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET						
Gjeld til kredittinstitusjoner	12 031	12 031	4 913	4 913	3 302	3 302
Sum finansiell gjeld	12 031	12 031	4 913	4 913	3 302	3 302

MILLIONER KRONER	31.03.2022		31.03.2021		31.12.2021	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
FINANSIELLE DERIVATER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI						
Valutaterminer	5 166	324	3 563	809	2 019	3 077
Renteswaper	611	1 085	237	607	223	1 664
Rente- og valutaswaper	756	0	1 091	0	732	0
Aksjeopsjon	45	0	187	0	279	0
Sum finansielle derivater	6 578	1 409	5 077	1 416	3 253	4 740

Note 10 **Innlån**

MILLIONER KRONER	Pålydende i NOK	Valuta	Rente	Forfall	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
TIDSBEGRENSET ANSVARLIG LÅN							
Kommunal Landspensjonskasse	2 530	EUR	Fast ¹	2045	2 939	3 032	3 000
Sum ansvarlige lån	2 530	-	-	-	2 939	3 032	3 000
FONDSOBLIGASJONSLÅN							
Kommunal Landspensjonskasse	984	JPY	Fast ²	2034	1 505	1 637	1 604
Sum fondsobligasjonslån	984	-	-	-	1 505	1 637	1 604
UTSTEDTE OBLIGASJONSLÅN MED FORTRINNSRETT							
KLP Kommunekreditt AS	0	NOK	Flytende	2021	0	261	0
KLP Kommunekreditt AS	0	NOK	Fast	2021	0	605	0
KLP Kommunekreditt AS	1 996	NOK	Flytende	2022	1 999	4 939	1 999
KLP Kommunekreditt AS	5 000	NOK	Flytende	2023	5 011	5 006	5 009
KLP Kommunekreditt AS	5 000	NOK	Flytende	2024	5 007	2 502	5 006
KLP Kommunekreditt AS	5 000	NOK	Flytende	2025	5 005	2 604	5 003
KLP Kommunekreditt AS	1 000	NOK	Flytende	2026	1 003	0	1 002

MILLIONER KRONER	Pålydende i NOK	Valuta	Rente	Forfall	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
KLP Kommunekreditt AS	500	NOK	Fast	2027	511	511	508
KLP Boligkreditt AS	0	NOK	Flytende	2021	0	567	0
KLP Boligkreditt AS	924	NOK	Flytende	2022	924	2 501	1 904
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2023	2 502	2 501	2 501
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2024	2 500	2 500	2 500
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2025	2 500	1 798	2 500
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2026	2 506	0	2 504
KLP Boligkreditt AS	1 450	NOK	Flytende	2027	1 452	0	501
Annet					38	51	78
Sum utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett	30 870	-	-	-	30 960	26 345	31 015
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER							
KLP Banken AS	0	NOK	Flytende	2021	0	1 503	0
KLP Banken AS	300	NOK	Flytende	2022	301	300	300
KLP Banken AS	300	NOK	Flytende	2023	301	0	300
KLP Banken AS	300	NOK	Flytende	2024	301	300	300
KLP Fond	0	NOK/EUR/USD	Flytende	2021	0	602	0
KLP Fond	0	NOK/EUR/USD	Fast	2021	0	979	0
KLP Fond	2 771	NOK/EUR/USD	Flytende	2022	2 771	0	385
KLP Fond	1 336	NOK/EUR/USD	Fast	2022	1 336	0	1 241
Kommunal Landspensjonskasse	0	NOK/EUR/USD	Flytende	2021	0	3 318	0
Kommunal Landspensjonskasse	7 860	NOK/EUR/USD	Flytende	2022	7 860	0	1 651
Annet					64	16	21
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	12 868	-	-	-	12 933	7 018	4 199

MILLIONER KRONER	Pålydende i NOK	Valuta	Rente	Forfall	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
GJELD TIL OG INNSKUDD KUNDER ³							
Privat	11 572	NOK	-	-	11 572	10 521	11 212
Næring	1 762	NOK	-	-	1 762	1 554	1 650
Utlandet	38	NOK	-	-	38	28	39
Sum gjeld til og innskudd fra kunder	13 372	-	-	-	13 372	12 103	12 901
Sum innlån	60 624	-	-	-	61 710	50 135	52 719

¹ Lånet har et renteendringstidspunkt i 2025.

² Lånet har et renteendringstidspunkt i 2034.

³ Det er ikke kontraktfestet forfall på innskudd.

Noten viser finansiell gjeld konsernet har ved periodeslutt, hvor mesteparten er finansiering til KLP Bank konsernet.

De angitte foretakene er utstedere av den finansielle gjelden som er beskrevet. Innskudd hører inn under KLP Banken AS.

Note 11 **Virkelig verdi hierarki**

31.03.2022 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
<i>Tomter</i>	0	0	973	973
<i>Eiendomsfond</i>	0	0	3 538	3 538
<i>Bygg</i>	0	0	84 769	84 769
Investerings eiendom	0	0	89 280	89 280
Utlån til virkelig verdi	0	56	0	56
<i>Sertifikater</i>	1 580	5 130	0	6 709
<i>Obligasjoner</i>	23 279	96 507	0	119 786
<i>Obligasjonsfond</i>	15 921	7 375	6 863	30 159
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	40 779	109 012	6 863	156 654
Utlån og fordringer	26 026	1 330	0	27 356
<i>Aksjer</i>	242 604	5 499	2 819	250 922
<i>Aksjefond</i>	2 171	0	51	2 222
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 144	3 750	4 894
<i>Spesialfond</i>	0	0	0	0
<i>Private Equity</i>	0	0	28 998	28 998
Aksjer og andeler	244 775	6 644	35 617	287 036
Finansielle derivater	0	6 578	0	6 578
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	311 580	123 619	131 760	566 960
FORPLIKTELSE REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	1 409	0	1 409
Gjeld til andre kredittinstitusjoner og annen gjeld ¹	10 695	1 336	0	12 031
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	10 695	2 745	0	13 440

31.03.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
<i>Tomter</i>	0	0	970	970
<i>Eiendomsfond</i>	0	0	3 320	3 320
<i>Bygg</i>	0	0	76 123	76 123
Investerings eiendom	0	0	80 412	80 412
Utlån til virkelig verdi	0	537	0	537
<i>Sertifikater</i>	5 182	3 621	0	8 803
<i>Obligasjoner</i>	23 007	101 287	0	124 294
<i>Obligasjonsfond</i>	16 752	7 273	4 820	28 845
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	44 941	112 181	4 820	161 942
Utlån og fordringer	19 481	1 423	0	20 905
<i>Aksjer</i>	201 194	2 603	2 685	206 483
<i>Aksjefond</i>	2 338	0	49	2 388
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 095	551	1 646
<i>Spesialfond</i>	0		0	
<i>Private Equity</i>	0	0	16 970	16 970
Aksjer og andeler	203 532	3 698	20 256	227 487
Finansielle derivater	0	5 077	0	5 077
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	267 955	122 917	105 489	496 360
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	1 416	0	1 416
Gjeld til andre kredittinstitusjoner og annen gjeld ¹	3 934	979	0	4 913
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	3 934	2 395	0	6 329

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
<i>Tomter</i>	0	0	983	983
<i>Eiendomsfond</i>	0	0	3 572	3 572
<i>Bygg</i>	0	0	84 980	84 980
Investerings eiendom	0	0	89 535	89 535
Utlån til virkelig verdi	0	79	0	79
<i>Sertifikater</i>	2 046	6 164	0	8 210
<i>Obligasjoner</i>	24 164	102 021	0	126 186
<i>Obligasjonsfond</i>	17 199	7 431	6 227	30 858
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	43 410	115 616	6 227	165 253
Utlån og fordringer	21 472	1 447	0	22 919
<i>Aksjer</i>	246 170	10 962	2 869	260 001
<i>Aksjefond</i>	2 316	0	50	2 366
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 133	3 013	4 147
<i>Spesialfond</i>	0	0	0	0
<i>Private Equity</i>	0	0	27 962	27 962
Aksjer og andeler	248 486	12 096	33 895	294 476
Finansielle derivater	0	3 253	0	3 253
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	313 367	132 491	129 657	575 515
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	4 740	0	4 740
Gjeld til andre kredittinstitusjoner og annen gjeld ¹	2 061	1 241	0	3 302
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	2 061	5 981	0	8 042

¹ Linjen «Gjeld til kredittinstitusjoner» i balansen inneholder forpliktelser målt til virkelig verdi og amortisert kost. Denne linjen er derfor ikke avstembar mot balansen. Forpliktelsene som måles til amortisert kost utgjør 903 millioner kroner per 31.03.2022.

Endringer i nivå 3, Investerings eiendom	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	89 535	81 485	81 485
Solgt / avgang som følge av reklass	-34	0	-723
Tilgang som følge av kjøp og aktiveringer	265	138	4 636
Urealiserte endringer	-475	-1 196	4 130
Øvrige endringer	-11	-15	7
Utgående balanse 31.03./31.12.	89 280	80 412	89 535
Realisert gevinst / tap	0	0	59

Endringer i nivå 3, Verdipapirer	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	40 122	23 420	23 420
Solgt	-1 293	-870	-4 627
Kjøpt	2 512	2 014	13 867
Urealiserte endringer	1 139	512	7 463
Utgående balanse 31.03./31.12.	42 481	25 076	40 122
Realisert gevinst / tap	509	562	2 242
Sum nivå 3 per 31.03.	131 760	105 489	129 657

Urealiserte endringer og realisert gevinst/tap reflekteres på linjen «Netto verdiendringer på finansielle instrumenter» i konsernresultatet.

Tabellene «Endringene i nivå 3» viser endringer i nivå 3 klassifiserte papirer i perioden angitt.

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked,

samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

Nivå 3: Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt. Instrumentene som omfattes i nivå 3 hos konsernet er blant annet unoterte aksjer og Private Equity.

Verdsettelse rundt poster i de ulike nivåene er beskrevet i note 9. For beskrivelse av prising på investeringseiendom henvises det til årsrapporten.

For eiendeler som inngår i nivå 3 er det ikke blitt gjort noen sensitivitetsanalyse. For sensitivitetsanalyse for investeringseiendom henvises det til årsrapporten. Alt av investeringsiendom inngår forøvrig i nivå 3. En endring i variablene til prisingen er vurdert som lite signifikant for verdipapirene. På generelt grunnlag vil en endring i prisingen på 5 % gi en endring på 6 588 millioner kroner per 31.03.2022 på de eiendelene som ligger i nivå 3.

Hva gjelder flytting av papirer mellom nivåene er det lagt grenser på antall handelsdager og omsetningsmengde på aksjer for å skille nivå 1 og nivå 2. De generelle prinsippene rundt nivåfordeling går hovedsakelig på om eiendelen eller forpliktelsen er notert eller ikke, og om noteringen kan angis å være i et aktivt marked. For aksjer er det et ytterligere skille på handelsdager og omsetningsmengde som skiller ut noterte papirer som ikke inngår i aktivt marked. Ved flytting mellom nivåene tas det forøvrig utgangspunkt i verdien ved periodeslutt.

I 1. kvartal er det flyttet aksjer for 1 199 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 2, 60 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 3 og 1 242 millioner fra nivå 2 til nivå 1. Dette skyldes endring i likviditet.

Note 12 **Likviditetsrisiko**

Tabellen nedenfor spesifiserer konsernets finansielle forpliktelser klassifisert etter forfallsstruktur. Beløpene i tabellen er udiskonterte kontraktmessige kontantsstrømmer.

31.03.2022 MILLIONER KRONER	Innen 1 mnd.	1-12 mnd.	1-5 år	5-10 år	Over 10 år	Sum
Ansvarlige lån ¹	0	243	562	639	4 456	5 900
Fondsobligasjonslån ¹	0	127	255	318	1 165	1 866
Gjeld til og innskudd fra kunder (uten bestemt forfall)	12 933	0	0	0	0	12 933
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	0	2 922	27 146	2 025	0	32 093
Gjeld til kredittinstitusjoner	176	1 651	607	0	0	2 434
Finansielle derivater	1 915	2 552	197	477	15	5 157
Leverandørgjeld	193	0	0	0	0	193
Betingede forpliktelser (uten bestemt forfall)	27 001	0	0	0	0	27 001
Sum	42 218	7 496	28 768	3 459	5 637	87 577

Hensyntar man ikke-kontrollerende eierinteresser, reduseres derivater med forfall innen en måned med 64 millioner kroner og derivater med forfall innen 1 til 12 måneder reduseres med 26 millioner kroner. Total reell likviditetsrisiko for konsernet er 87 486 millioner kroner.

31.03.2021 MILLIONER KRONER	Innen 1 mnd.	1-12 mnd.	1-5 år	5-10 år	Over 10 år	Sum
Ansvarlige lån ¹	0	251	574	658	4 727	6 210
Fondsobligasjonslån ¹	0	124	249	311	1 304	1 988
Gjeld til og innskudd fra kunder (uten bestemt forfall)	12 103	0	0	0	0	12 103
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	260	1 161	24 840	584	0	26 845
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 907	908	609	0	0	3 424
Finansielle derivater	1 245	2 090	19	51	-106	3 298
Leverandørgjeld	111	0	0	0	0	111
Betingede forpliktelser (uten bestemt forfall)	26 601	0	0	0	0	26 601
Sum	42 228	4 534	26 290	1 604	5 925	80 581

Hensyntar man ikke-kontrollerende eierinteresser, reduseres derivater med forfall innen en måned med 50 millioner kroner, gjeld til kredittinstitusjoner med forfall innen en måned reduseres med 40 millioner kroner og derivater med forfall innen 1 til 12 måneder reduseres med 115 millioner kroner. Total reell likviditetsrisiko for konsernet er 80 377 millioner kroner.

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Innen 1 mnd.	1-12 mnd.	1-5 år	5-10 år	Over 10 år	Sum
Ansvarlige lån ¹	0	125	573	658	4 725	6 082
Fondsobligasjonslån ¹	0	64	257	321	1 298	1 941
Gjeld til og innskudd fra kunder (uten bestemt forfall)	12 901	0	0	0	0	12 901
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	0	3 921	26 930	1 003	0	31 855
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 685	312	608	0	0	2 605
Finansielle derivater	3 739	3 366	248	295	216	7 864
Leverandørgjeld	42	0	0	0	0	42
Betingede forpliktelser (uten bestemt forfall)	28 754	0	0	0	0	28 754
Sum	47 121	7 788	28 616	2 277	6 240	92 043

¹Noe av den ansvarlige lånekapitalen er evigvarende. Beregnede kontantstrømmer er frem til forventet forfall ved rentereguleringstidspunkt.

Hensyntar man ikke-kontrollerende eierinteresser, reduseres derivater med forfall innen en måned med 754 millioner kroner, gjeld til kredittinstitusjoner med forfall innen en måned reduseres med 335 millioner kroner og derivater med forfall innen 1 til 12 måneder reduseres med 237 millioner kroner. Total reell likviditetsrisiko for konsernet er 90 716 millioner kroner.

Tabellen viser de samlede finansielle forpliktelsene konsernet har på rentebetaling og innbetaling av hovedstol, basert på forfall. KLP Banken konsern innehar den største delen av de finansielle forpliktelsene i konsernet.

Med likviditetsrisiko menes risikoen for at konsernet ikke skal klare å innfri de finansielle forpliktelsene som det har. Risikoen for at konsernet ikke skal ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift er svært liten ettersom en stor del av eiendelene er likvide. Konsernet har betydelige midler investert i pengemarked, obligasjoner og aksjer som kan selges ved likviditetsbehov. Konsernets likviditetsstrategi innebærer at det til enhver tid skal ha tilstrekkelige likvide midler til å møte konsernets forpliktelser ved forfall, uten at det påløper kostnader av betydning knyttet til å frigjøre midler.

Aktivasammensetningen i konsernets porteføljer skal være tilstrekkelig likvid til å kunne dekke annet likviditetsbehov som kan oppstå. KLP Kapitalforvaltning AS forvalter likviditeten. Det er etablert interne rammer for størrelsen på likviditetsbeholdningen. Konsernets enhet for risikostyring overvåker og rapporterer utviklingen i likviditetsbeholdningen fortløpende. Konsernstyret fastsetter årlig en kapitalforvaltnings- og likviditetsstrategi for konsernet. Likviditetsstrategien inneholder blant annet rammer, ansvarsforhold, risikomål og beredskapsplan for likviditetsstyringen.

De største forpliktelsene i konsernet er forsikringsrelaterte og gjelder i all vesentlighet pensjonsforpliktelser. Disse forpliktelsene er fullfunderte og likviditetsstyringen håndteres på tilsvarende vis som øvrige forpliktelser.

Note 13 Renterisiko

31.03.2022 MILLIONER KRONER								
	Inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 12 mnd.	Fra 1 år til 5 år	Fra 5 år til 10 år	Over 10 år	Endring i kontantstrøm 01.01.2022 -31.03.2022	Sum	Sum justert for ikke- kontrollerende eierinteresser
EIENDELER								
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	17	-8	39	133	-142	10	48	37
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	0	0	0	0	0	0	0	3
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	-44	-52	-1 047	-1 453	-1 698	71	-4 223	-3 296
Rentefondsandeler	-1 122	0	0	0	0	0	-1 122	-1 122
Utlån og fordringer	-1	0	0	0	0	74	74	119
Utlån	0	0	0	0	0	206	206	206
Kontanter og innskudd	0	0	0	0	0	7	7	7
Betingede forpliktelser ¹	0	0	0	0	0	11	11	11
Sum eiendeler	-1 150	-60	-1 007	-1 320	-1 840	380	-4 998	-4 036
FORPLIKTELSE								
Innskudd	0	0	0	0	0	-34	-34	-34
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0	0	0	0	0	-80	-80	-80
Finansielle derivater klassifisert som gjeld	2	2	-23	1	0	-1	-18	-17
Fondsobligasjon og ansvarlige lån	0	0	0	38	70	0	108	108
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	-29	-29	-29
Sum forpliktelser	2	2	-23	39	70	-144	-54	-53
Sum før skatt	-1 148	-59	-1 030	-1 281	-1 770	236	-5 053	-4 089
Sum etter skatt	-861	-44	-773	-961	-1 328	177	-3 789	-3 067

31.03.2021 MILLIONER KRONER								
	Inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 12 mnd.	Fra 1 år til 5 år	Fra 5 år til 10 år	Over 10 år	Endring i kontantstrøm 01.01.2021 -31.03.2021	Sum	Sum justert for ikke- kontrollerende eierinteresser
EIENDELER								
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	20	-10	-30	-2	-189	0	-210	-191
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	0	0	0	0	0	2	2	2
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	-43	-54	-1 163	-1 767	-2 167	73	-5 123	-4 160
Rentefondsandeler	-1 315	0	0	0	0	0	-1 315	-1 315
Utlån og fordringer	0	-1	0	0	0	62	61	50
Utlån	0	0	0	0	0	195	195	195
Kontanter og innskudd	0	0	0	0	0	13	13	13
Betingede forpliktelser ¹	0	0	0	0	0	13	13	13
Sum eiendeler	-1 338	-65	-1 193	-1 770	-2 356	358	-6 364	-5 393
FORPLIKTELSE								
Innskudd	0	0	0	0	0	-31	-31	-31
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0	0	0	0	0	-71	-71	-71
Finansielle derivater klassifisert som gjeld	-2	5	39	35	0	5	81	81
Fondsobligasjon og ansvarlige lån	0	0	0	46	81	0	127	127
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	-23	-23	-23
Sum forpliktelser	-2	5	39	81	81	-120	83	83
Sum før skatt	-1 340	-60	-1 154	-1 689	-2 275	237	-6 281	-5 310
Sum etter skatt	-1 005	-45	-865	-1 267	-1 706	178	-4 711	-3 983

31.12.2021 MILLIONER KRONER								
	Inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 12 mnd.	Fra 1 år til 5 år	Fra 5 år til 10 år	Over 10 år	Endring i kontantstrøm 01.01.2021 -31.12.2021	Sum	Sum justert for ikke- kontrollerende eierinteresser
EIENDELER								
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	33	-1	-1	53	-209	2	-122	-99
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	0	0	0	0	0	16	16	0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	-46	-55	-1 128	-1 553	-2 018	293	-4 508	-3 780
Rentefondsandeler	-1 321	0	0	0	0	0	-1 321	-1 321
Utlån og fordringer	0	-1	0	0	0	85	84	187
Utlån	0	0	0	0	0	819	819	819
Kontanter og innskudd	0	0	0	0	0	34	34	34
Betingede forpliktelser ¹	0	0	0	0	0	41	41	41
Sum eiendeler	-1 334	-57	-1 129	-1 501	-2 227	1 290	-4 957	-4 119
FORPLIKTELSE								
Innskudd	0	0	0	0	0	-133	-133	-133
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0	0	0	0	0	-318	-318	-318
Finansielle derivater klassifisert som gjeld	1	1	20	26	0	14	62	48
Fondsobligasjon og ansvarlige lån	0	0	0	43	77	0	119	119
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	-41	-41	-41
Sum forpliktelser	1	1	20	69	77	-479	-311	-325
Sum før skatt	-1 334	-55	-1 109	-1 432	-2 150	811	-5 268	-4 444
Sum etter skatt	-1 000	-41	-831	-1 074	-1 612	609	-3 951	-3 333

¹ Betingede forpliktelser er i denne sammenheng aksepterte, ikke utbetalte utlån.

Noten viser resultateffekten ved en økning i markedsrenten på én prosent, for virkelig verdi risiko og flytende rente risiko.

Endring i virkelig verdi (virkelig verdi risiko) vises i de fem første kolonnene, sortert etter forfallstidspunkt på papirene, og er beregnet ved endring i virkelig verdi på rentebærende instrumenter hvis renten hadde vært en prosent høyere ved periodeslutt. Kolonnen «Endring i kontantstrøm» (flytende rente risiko) viser endringen i kontantstrømmer hvis renten hadde vært en prosent høyere gjennom perioden det rapporteres på. Summen av disse reflekterer den samlede resultateffekten som scenarioet ved en prosents høyere rente hadde gitt konsernet i perioden det rapporteres på.

Virkelig verdi risiko gjelder fastrente papirer hvor markedsverdien på papiret svinger i motsatt takt av markedsrenten. Flytende rente risiko gjelder papirer som har flytende rente, hvor markedsverdien holder seg stabil, men hvor endring i markedsrente gir utslag i endrede løpende inntekter.

Rentepapirer, med følgende egenskaper og klassifiseringer, faller inn under noten; verdipapirer til virkelig verdi over resultatet (flytende og faste rentebetingelser), investeringer som holdes til forfall (kun de med flytende rentebetingelser) og lån og fordringer (kun de med flytende rentebetingelser). Konsernet har ingen rentepapirer klassifisert som tilgjengelig for salg.

Konsernets investeringer i renteinstrumenter med fast rente, som regnskapsføres til amortisert kost, gir ingen endring i resultatregnskapet ved endring av markedsrente. Tilsvarende gjelder for utstedt gjeld med fast rente regnskapsført til amortisert kost.

Forsikringskontrakter med avkastningsgaranti endrer ikke regnskapsmessig verdi selv om rentenivået endres. Endring i rentenivå har heller ingen innvirkning på den garanterte avkastningen, men vil ha betydning for den oppnådde avkastning som skal dekke avkastningsgarantien. Det skyldes at forsikringsmidlene delvis investeres i gjeldsinstrumenter hvor kontantstrømmene skal bidra til å dekke avkastningsgarantien.

Note 14 Kreditrisiko

31.03.2022 MILLIONER KRONER									
	Investment grade AAA til BBB	Lavere rating	Offentlig garanti	Bank og finans	Boliglån < 80% ¹	Boliglån > 80% ¹	Øvrige	Totalt	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	24 020	18	0	0	0	0	1 338	25 376	25 376
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	145 497	0	380	1 700	0	0	18 858	166 434	166 434
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	111 139	2 334	4 908	3 850	0	0	11 640	133 870	111 917
Rentefond	0	0	0	0	0	0	22 784	22 784	22 784
Utlån og fordringer	27 050	0	0	306	0	0	0	27 356	22 597
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	6 578	0	0	0	0	0	0	6 578	5 748
Konter og innskudd	2 904	0	0	67	0	0	0	2 971	2 971
Utlån	0	0	90 762	0	23 967	2 127	2 029	118 885	118 885
Sum	317 187	2 351	96 050	5 923	23 967	2 127	56 649	504 254	476 713

SPESIFISERING AV INVESTMENT GRADE MILLIONER KRONER	AAA	AA	A	BBB	Sum Investment grade
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	11 056	2 704	6 798	3 462	24 020
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	22 302	24 680	57 681	40 834	145 497
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	32 417	14 060	31 896	32 765	111 139
Rentefond	0	0	0	0	0
Utlån og fordringer	0	8 871	17 101	1 079	27 050
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	0	2 475	4 074	29	6 578
Kontanter og innskudd	0	2 310	593	0	2 904
Utlån	0	0	0	0	0
Sum	65 775	55 100	118 143	78 170	317 187

31.03.2021 MILLIONER KRONER									
	Investment grade AAA til BBB	Lavere rating	Offentlig garanti	Bank og finans	Boliglån < 80% ¹	Boliglån > 80% ¹	Øvrige	Totalt	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	27 017	43	0	0	0	0	1 338	28 397	28 397
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	132 694	0	380	0	0	0	22 600	155 674	155 674
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning ²	114 542	1 738	4 696	5 093	0	0	14 301	140 370	120 608
Rentefond	0	0	0	0	0	0	21 572	21 572	21 572
Utlån og fordringer	20 374	0	0	531	0	0	0	20 904	17 269
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	5 077	0	0	0	0	0	0	5 077	4 670
Kontanter og innskudd	5 155	0	0	66	0	0	0	5 221	5 221
Utlån	0	0	86 052	0	21 637	2 846	3 072	113 607	113 607
Sum	304 857	1 781	91 128	5 690	21 637	2 846	62 883	490 823	467 018

SPESIFISERING AV INVESTMENT GRADE MILLIONER KRONER	AAA	AA	A	BBB	Sum Investment grade
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	11 879	4 148	7 133	3 857	27 017
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	22 795	21 731	53 999	34 170	132 694
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	27 710	14 410	32 371	40 050	114 542
Rentefond	0	0	0	0	0
Utlån og fordringer	0	8 498	11 541	335	20 374
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	0	1 522	3 501	54	5 077
Kontanter og innskudd	0	4 258	896	0	5 155
Utlån	0	0	0	0	0
Sum	62 383	54 566	109 442	78 466	304 857

31.12.2021 MILLIONER KRONER									
	Investment grade AAA til BBB	Lavere rating	Offentlig garanti	Bank og finans	Boliglån < 80% ¹	Boliglån > 80% ¹	Øvrige	Totalt	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	24 553	36	0	0	0	0	1 396	25 985	25 985
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	142 017	0	377	1 683	0	0	20 406	164 484	164 484
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	117 047	1 454	5 295	3 835	0	0	14 196	141 827	116 454
Rentefond	0	0	0	0	0	0	23 426	23 426	23 426
Utlån og fordringer	21 934	0	0	985	0	0	0	22 919	15 955
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	3 253	0	0	0	0	0	0	3 253	2 908
Kontanter og innskudd	3 320	0	0	67	0	0	0	3 388	3 388
Utlån	0	0	90 582	0	23 025	2 329	2 167	118 103	118 103
Sum	312 124	1 490	96 253	6 570	23 025	2 329	61 592	503 384	470 702

¹ Disse to kolonnene gir informasjon på andel boliglån med pantsikkerhet innenfor 80 % av verdigrunnlag og boliglån som overgår 80 % pantsikkerhet av verdigrunnlag.

SPESIFISERING AV INVESTMENT GRADE MILLIONER KRONER	AAA	AA	A	BBB	Sum Investment grade
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	11 168	2 797	6 989	3 598	24 553
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	20 632	25 034	60 915	35 437	142 017
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	33 523	14 839	34 861	33 823	117 047
Rentefond	0	0	0	0	0
Utlån og fordringer	0	9 433	11 881	621	21 934
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	0	706	2 545	2	3 253
Kontanter og innskudd	0	2 672	648	0	3 320
Utlån	0	0	0	0	0
Sum	65 323	55 481	117 840	73 480	312 124

Med kredittrisiko menes risikoen for at motparten ikke skal klare å møte sine forpliktelser til KLP Konsernet. I denne tabellen er kredittrisikoen målt ved ratingbyråers estimater på hvor høy kredittverdighet de ulike utstederne av rentepapirer har. For eiendeler som ikke er ratet så er de lagt i andre kategorier som beskriver kredittrisiko, eksempelvis sektor og garantier.

Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kredittrisiko mot enkelte debitorer. For å overvåke kredittrisiko i utlånene og investeringene er det nedsatt en egen kredittkomite som møtes på jevnlig basis. Grensene for kredittrisiko mot den enkelte debitor fastsettes av komiteen. Endringer i debtors kredittvurdering overvåkes og følges opp av KLP Kapitalforvaltning AS.

Konsernet har god balanse mellom norske og internasjonale obligasjoner, og har en portefølje av utelukkende gode kreditter. Konsernet har en høy konsentrasjon av gjeldsinstrumenter rettet mot norsk offentlig sektor, som anses å ha en lav kredittrisiko.

I noteinndelingen er det benyttet rating fra Standard & Poor's, Moodys, Fitch, Scope Ratings og Nordic Credit Rating. Ratingen er konvertert til S&P sin ratingtabell, hvor AAA er tilknyttet papirer med høyest kredittverdighet. Laveste rating av de fem er benyttet og alle fem ratingselskaper er likestilte som grunnlag for investeringer i rentepapirer. Det som er klassifisert som «Øvrige» er i all hovedsak verdipapirer utstedt av kraftselskaper og andre foretaksobligasjoner. KLP Konsernet har strenge retningslinjer for investeringer i rentepapirer, som også gjelder for investeringer som faller inn under kategorien Øvrige.

Linjene i noten er sammenfallende med balanseoppsettet. Unntakene er gjeldsinstrumenter til virkelig verdi som er delt opp i tre kategorier i noten og utlån som vist samlet i noten, men som befinner seg på to linjer i balansen (virkelig verdi og amortisert kost).

Konsernregnskapet viser enheter KLP konsernet anses å ha kontroll over. Dette gir inntrykk av en høyere risiko enn hva som er reelt, da risiko som konsernet ikke bærer vises i regnskapet. I ytterste kolonne vises det kun foretak, og faktisk eierskap i fond som konsernet har ved periodeslutt.

MILLIONER KRONER	31.03.2022		31.03.2021		31.12.2021	
	Konsolidert	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond	Konsolidert	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond	Konsolidert	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
TI STØRSTE MOTPARTER						
Motpart 1	15 166	11 597	13 865	12 370	15 032	11 995
Motpart 2	13 091	12 127	12 195	11 279	14 514	11 891
Motpart 3	11 019	8 359	10 059	7 545	10 578	7 482
Motpart 4	8 575	7 064	7 449	7 208	8 586	6 660
Motpart 5	6 509	6 509	5 744	5 497	7 828	6 377
Motpart 6	6 325	6 233	5 497	5 478	7 706	5 830
Motpart 7	5 502	5 502	4 752	4 752	6 377	5 548
Motpart 8	4 804	4 752	4 692	4 658	5 878	4 928
Motpart 9	4 752	4 568	4 030	3 923	5 548	4 698
Motpart 10	4 632	4 444	3 934	3 920	4 698	4 506
Sum	80 375	71 153	72 215	66 630	86 745	69 916

Tabellen ovenfor viser de ti største motpartene KLP konsernet har eksponering mot. Beløpene oppgitt er balanseført verdi. «Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond» inkluderer kun det som er i konsernets eie og hvor konsernet innehar reell kredittrisiko. Majoriteten av de ti største motpartene er enten finansinstitusjoner eller motparter omfattet av en offentlig garanti (statlig eller kommunal garanti).

Note 15 **Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring**

MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Premiereserve - ordinær tariff	485 449	452 739	486 276
Premiefond, bufferfond og pensjonistenes overskuddsfond	157 526	38 197	41 268
Tilleggsavsetning	0	43 461	48 812
Kursreguleringsfond	0	56 693	77 194
Andre avsetninger	1	0	1
Udisponert resultat tilført forsikringskontraktene	105	4 708	0
Sum forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring	643 082	595 798	653 551

Note 16 **Annen kortsiktig gjeld**

MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Kortsiktig gjeld verdipapirhandel	11 532	3 899	3 645
Påløpt ikke utlignet skatt	269	1 414	560
Forskuddstrekk pensjonsordning	439	392	491
Leverandørgjeld	444	314	226
Forhåndsinnkalt tilskudd til forsikringsvirksomheten	904	850	699
Øvrig kortsiktig gjeld	1 259	1 519	1 187
Sum annen kortsiktig gjeld	14 848	8 387	6 808

Note 17 **Kapitalkrav**

I Solvens II-balansen inngår eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. For eiendeler som har en annen verdi i regnskapet legges derfor mer-/mindreverdiene til. For KLPs forsikringsforpliktelser finnes det ikke observerbare markedsverdier. Disse beregnes derfor ved et beste estimat basert på aktuarielle forutsetninger. I tillegg kommer en risikomargin som skal reflektere en tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene.

Kapitalgruppe 1 fremkommer av Solvens II-balansen, samt fondsobligasjonslånet. Kapitalgruppe 2 består av ansvarlige lån og ikke-innbetalt supplerende kapital. Finanstilsynet har godkjent at KLPs vedtektsfestede etterinnkallingsrett kan regnes med

som supplerende kapital med et beløp tilsvarende 2,5 % av foretakets premiereserve. Kapital som kan medregnes i kapitalgruppe 2 er i hovedsak begrenset oppad til 50 % av kapitalkravet.

Uten bruk av midlertidig fradrag i forsikringstekniske avsetninger er foretakets solvensgrad 299% som er godt over foretakets mål om minst 150 %. Med det midlertidige fradraget er solvensgraden 299%.

	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
SOLVENSGRAD	299 %	258 %	287 %

MILLIARDER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
FORENKLET SOLVENS II BALANSE			
Eiendeler, bokført	713	653	710
Merverdier HTF/lån og fordringer	-4	10	6
Merverdier øvrige utlån	-1	1	0
Øvrige mer/mindreverdier	0	0	0
Utsatt skattefordel	0	0	0
Sum eiendeler etter solvens II	708	664	716

MILLIARDER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
FORENKLET SOLVENS II BALANSE			
Beste estimat	630	597	649
Risikomargin	12	13	13
Ansvarlige lån/fondsobligasjonslån	5	5	5
Andre forpliktelser	25	16	12
Utsatt skatteforpliktelse	1	1	1
Sum forpliktelser etter solvens II	672	632	679
Eiendeler minus forpliktelser	37	32	36
- Utsatt skattefordel	0	0	0
+ Fondsobligasjonslån	2	2	2
Basiskapital - kapitalgruppe 1	38	34	38
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 1	38	34	38
Ansvarlige lån	3	3	3
Basiskapital - kapitalgruppe 2	3	3	3
Supplerende kapital	0	12	12
Supplerende kapital - kapitalgruppe 2	0	12	12
Fradrag for maks. kapital i gruppe 2	4	-7	-8
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 2	7	7	7
Utsatt skattefordel	0	0	0
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 3	0	0	0
Tellende ansvarlig kapital under Solvens II	45	41	45
Solvenskapitalkrav (SCR)	15	16	16
Solvensgrad	299 %	258 %	287 %

Note 18 **Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør**

31.03.2022 MILLIONER KRONER	Brutto finansielle eiendeler/ gjeld	Brutto eiendeler/ gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto				Netto beløp justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	
EIENDELER								
Finansielle derivater	6 578	0	6 578	-676	-9 936	-1 713	155	155
Repoer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	6 578	0	6 578	-676	-9 936	-1 713	155	155
GJELD								
Finansielle derivater	1 409	0	1 409	-676	-21	0	733	733
Repoer	1 337	0	1 337	0	0	0	1 337	1 337
Sum	2 746	0	2 746	-676	-21	0	2 070	2 070

31.03.2021 MILLIONER KRONER				Relaterte beløp som ikke er presentert netto				
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	Netto beløp justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
EIENDELER								
Finansielle derivater	5 077	0	5 077	-1 405	-3 458	-557	422	430
Repoer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	5 077	0	5 077	-1 405	-3 458	-557	422	430
GJELD								
Finansielle derivater	1 416	0	1 416	-1 405	-69	-131	11	11
Repoer	979	0	979	0	0	0	979	979
Sum	2 395	0	2 395	-1 405	-69	-131	990	990

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Relaterte beløp som ikke er presentert netto							Netto beløp justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	
EIENDELER								
Finansielle derivater	3 253	0	3 253	-2 375	-1 753	-709	281	281
Repoer	1 200	0	1 200	-1 200	0	0	0	0
Sum	4 453	0	4 453	-3 575	-1 753	-709	281	281
GJELD								
Finansielle derivater	4 740	0	4 740	-2 375	-367	-669	1 363	1 301
Repoer	1 241	0	1 241	0	0	0	1 241	41
Sum	5 982	0	5 982	-2 375	-367	-669	2 605	1 342

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av nettingavtaler i konsernet; hvilke muligheter konsernet har for å motregne bilaterale avtaler mot andre motparter dersom disse skulle gå konkurs, og beløpet som gjenstår om alle slike nettingavtaler materialiseres. Notene viser derivatposisjoner og repo-avtaler i balansen. Repoer inngår i linjen "Gjeld til kredittinstitusjoner" i balansen.

De konsoliderte tallene inkluderer alle enheter KLP konsernet anses å ha kontroll over. I tillegg viser ytterste kolonne hvilket reelt nettobeløp som gjenstår om konsernet motregner avtalene; noe som kun inkluderer konsernselskaper av ordinær art.

Note 19 **Pensjonsforpliktelser**

MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Balanseført netto forpliktelse 01.01.	870	934	934
Resultatført pensjonskostnad	52	47	192
Resultatført finanskostnad	5	5	20
Aktuarielle gevinster og tap	-426	-185	-84
Innbetalt premie/tilskudd	-28	-29	-191
Balanseført netto forpliktelse 31.03./31.12.	474	772	870

FORUTSETNINGER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Diskonteringsrente	2,70 %	2,00 %	1,90 %
Lønnsvekst	2,75 %	2,25 %	2,75 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	2,50 %	2,00 %	2,50 %
Pensjonsregulering	1,75 %	1,24 %	1,75 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %	5,00 %

Effekten av endringer i forutsetningene er en reduksjon av forpliktelsen med 426 millioner kroner per 31.03.2022. Endringen er ført under "Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet".

Nøkkeltall – Akkumulert

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	4. kvartal 2021	3. kvartal 2021	2. kvartal 2021	1. kvartal 2021	4. kvartal 2020	3. kvartal 2020	2. kvartal 2020
KLP KONSERN								
Resultat før skatt	213	1 027	2 192	1 325	693	1 657	1 682	713
Forvaltningskapital	902 911	901 270	872 465	870 548	813 514	807 161	789 981	785 598
Egenkapital	41 449	40 732	41 439	40 154	39 742	39 416	39 243	37 245
Solvensgrad	299 %	287 %	264 %	257 %	258 %	261 %	244 %	230 %
Antall ansatte i konsernet	1 060	1 048	1 032	1 017	1 021	1 018	1 016	1 010
KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE								
Resultat før skatt	71	288	1 699	965	566	1 289	1 303	523
Premieinntekter for egen regning	7 503	50 161	41 163	33 634	7 041	37 102	29 081	17 124
- herav tilflyttet premiereserve	376	0	0	0	0	2 850	2 846	2 865
Erstatninger for egen regning	10 642	30 438	24 690	19 100	13 754	28 360	23 013	17 809
- herav fraflyttet premiereserve, tilleggsavs. og kursreguleringsfond	4 875	8 346	8 346	8 346	8 419	7 656	7 667	7 655
Eiendeler i kollektivporteføljen	662 500	659 281	644 160	626 280	603 076	604 782	582 108	574 890
Eiendeler i investeringsvalgporteføljen	2 588	2 199	2 156	2 215	2 081	2 044	2 012	1 966
Forsikringskundernes fond inkludert opptjent resultat	644 226	652 444	634 112	633 579	595 680	594 718	575 915	644 226
- herav fond med garantert avkastning	526 324	526 235	513 186	515 787	490 936	496 121	485 605	526 324
Ansvarlig kapital	44 809	45 190	44 536	43 473	41 580	42 742	42 507	41 148
Solvensgrad	332 %	316 %	289 %	282 %	287 %	282 %	264 %	252 %
Risikoresultat	105	589	625	293	191	-398	706	300
Avkastningsresultat	-7 894	15 134	9 347	7 232	4 688	12 350	6 831	3 417
Administrasjonsresultat	-9	35	159	61	41	171	187	64

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	4. kvartal 2021	3. kvartal 2021	2. kvartal 2021	1. kvartal 2021	4. kvartal 2020	3. kvartal 2020	2. kvartal 2020
Soliditetskapital	151 201	196 049	176 437	174 816	160 647	172 863	141 563	143 139
Bokført avkastning kollektivporteføljen ¹	i/a	5,0 %	3,5 %	2,6 %	1,4 %	4,82 %	3,2 %	1,9 %
Verdijustert avkastning kollektivporteføljen	-0,8 %	8,4 %	5,6 %	4,4 %	1,5 %	4,23 %	1,4 %	-0,5 %
Avkastning investeringsvalgporteføljen (LIB)	-1,2 %	8,9 %	5,8 %	5,0 %	1,9 %	4,20 %	0,4 %	-1,8 %
Avkastning selskapsporteføljen	0,6 %	3,4 %	2,5 %	1,7 %	0,8 %	3,09 %	1,3 %	0,4 %
KLP SKADEFORSIKRING AS								
Resultat før skatt	-24,3	397,7	343,9	225,9	71,6	220,0	97,2	18,2
Opptjente brutto premier	516,4	1 939,3	1 436,2	940,6	460,1	1 728,4	1 280,4	840,4
Premieinntekter for egen regning	492,4	1 864,6	1 380,9	903,6	441,7	1 657,6	1 227,8	804,6
Egenkapital	2 280,9	2 265,8	2 348,3	2 294,4	2 178,7	2 110,9	1 990,7	1 924,0
Skadeprosent	79,6 %	76,4 %	73,6 %	74,5 %	72,8 %	83,1 %	83,1 %	83,3 %
Totalkostnadsprosent	95,1 %	92,1 %	85,1 %	90,3 %	89,2 %	100,7 %	100,7 %	101,9 %
Avkastning på midler til forvaltning	-0,91 %	5,0 %	3,4 %	2,6 %	0,6 %	5,0 %	2,3 %	0,8 %
Ansvarlig kapital	2 329	2 278	2 290	2 267	2 193	2 132	2 006	1 934
Solvensgrad	222 %	224 %	267 %	252 %	238 %	239 %	246 %	234 %
Årlig premievolum person	892,8	871,4	846,7	828,9	806,8	786,0	759,8	734,6
Årlig premievolum arbeidsgiver	1210,0	1 148,8	1 135,0	1 128,0	1 080,4	1 016,4	1 009,9	999,7
Netto nyttegning (akkumulert innenfor året.)	7,2	91,2	75,9	65,0	17,0	87,6	74,8	51,5
KLP BANKEN KONSERN								
Resultat før skatt	18,3	116,1	93,8	54,3	48,6	136,8	101,7	39,8
Netto renteinntekter	72,1	308,6	232,8	152,8	75,7	317,3	229,3	136,0
Øvrige driftsinntekter	20,3	78,9	58,6	38,6	19,0	77,7	58,6	39,0
Driftskostnader, avskrivninger og tapsavsetninger	-64,0	-238,5	-174,2	-118,6	-60,6	-232,1	-164,5	-119,1
Netto realisert/urealisert endring finansielle instrumenter til virkelig verdi	-10,1	-32,9	-23,5	-18,6	14,5	-26,1	-21,7	-16,1
Innskudd	13 372	12 901	12 774	12 643	12 103	11 781	11 993	12 245

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	4. kvartal 2021	3. kvartal 2021	2. kvartal 2021	1. kvartal 2021	4. kvartal 2020	3. kvartal 2020	2. kvartal 2020
Utlån til kunder	22 635	22 090	21 365	21 409	20 894	20 570	20 610	20 121
Utlån med offentlig garanti	17 974	17 844	16 842	16 752	16 734	17 654	16 933	17 357
Misligholdte lån	46	36	32	34	57	54	48	77
Innlån ved utstedelse av verdipapirer	31 862	31 918	29 536	29 195	27 147	25 800	26 203	25 993
Forvaltningskapital	47 954	47 482	44 980	45 216	43 200	42 688	43 438	43 855
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	47 718	45 085	43 834	43 952	42 944	41 188	41 568	41 777
Egenkapital	2 548	2 521	2 490	2 474	2 470	2 427	2 389	2 343
Rentenetto	0,15 %	0,68 %	0,53 %	0,35 %	0,18 %	0,80 %	0,57 %	0,33 %
Resultat av ordinær drift før skatt	0,04 %	0,26 %	0,21 %	0,12 %	0,11 %	0,33 %	0,24 %	0,10 %
Egenkapitalavkastning før skatt	2,91 %	4,78 %	5,15 %	4,47 %	8,02 %	6,16 %	6,11 %	3,59 %
Kapitaldekning	18,1%	18,7%	18,6%	18,4%	19,3%	19,5%	18,7%	18,4%
Antall personkunder	47 123	46 463	47 750	46 872	46 116	45 406	44 842	44 213
Herav medlemmer i KLP	31 973	31 587	32 615	31 664	32 183	32 048	31 869	32 533
KLP KAPITALFORVALTNING AS								
Resultat før skatt	-21,5	56,0	53,0	24,6	20,7	30,9	25,6	-1,9
Totale midler til forvaltning	646 213	668 855	647 995	627 599	602 400	596 254	579 129	563 238
Midler forvaltet for eksterne kunder	134 367	136 792	123 811	121 308	111 821	103 378	100 106	87 968

¹ Regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond er innført for kommunale pensjonsordninger fra 01.01.2022 sammen med enkelte andre endringer for garanterte pensjonsprodukter. Det nye bufferfondet erstatter de tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond

KLPs bærekraftregnskap

Q1 2022

KLP skal levere en trygg og konkurransedyktig pensjonssparing som bidrar til at verden når de mål vi har satt oss i FNs bærekraftsmål og Parisavtalen. KLP har en ambisjon om å være ledende innenfor samfunnsansvar og bærekraft i vår bransje.

I bærekraftregnskapet redegjør vi for hvordan KLP jobber med samfunnsansvar og bærekraft, og hvilke resultater vi har oppnådd så langt i år. Bærekraftsrapporteringen bygger på KLPs verdier:

- **Åpen:** I KLP er vi så åpne og transparente som mulig, fordi vi tror det gir vårt arbeid større påvirkning og effekt. Derfor er vi åpne om både positiv og negativ påvirkning.
- **Tydelig:** I KLP skal vi rapportere tydelig og på en måte som er forståelig for våre interessenter, og tydelig definere og forklare hva vi legger i ulike begreper.
- **Ansvarlig:** I KLP skal vi være ansvarlige i vår rapportering og fremstille resultater på en redelig måte, med fokus på de områdene som er vesentlige for KLP.
- **Engasjert:** Vi i KLP mener at åpenhet er et viktig bidrag til og en forutsetning for videreutvikling i bransjen. Derfor søker vi å rapportere på en måte som er sammenlignbar med andre aktører, og vi baserer rapporteringen på beste praksis og eksisterende standarder.

Engasjert og ansvarlig eier

KLP skal være en ansvarlig investor og eier. Dette er nedfelt i KLPs konsernstrategi og samfunnsansvarsstrategi, samt kapitalforvaltningsstrategi med tilhørende investeringsprinsipper. Våre strategier og retningslinjer baserer seg på internasjonale normer og konvensjoner som skal fremme menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, redusere skade på klima og miljø og bidra til en bærekraftig utvikling.

Som ansvarlig investor benytter vi oss i hovedsak av følgende virkemidler i arbeidet:

- Vi inkluderer bærekraftfaktorer i investeringsanalyser og beslutningsprosesser
- Vi prøver å påvirke selskaper, bransjer og markeder til bærekraftig verdiskapning gjennom aktivt eierskap
- Vi ekskluderer selskaper som bryter med våre kriterier, og som ikke viser evne eller vilje til endring.

Målsettinger

- KLP har som mål å stemme på 95 prosent av generalforsamlingene både i Norge og

internasjonalt.

- KLP har som mål å følge opp 240 selskaper i 2022.

	31.03.2022	31.03.2021	31.03.2020	FNs bærekraftsmål
Selskaper utelukket fra investeringene	727	589	534	Alle bærekraftsmål
Generalforsamlinger i norske selskap hvor KLP har stemt (antall / andel)	9 (90 %)	5 (71 %)	10 (100 %)	n/a
Generalforsamlinger i utenlandske selskaper hvor KLP har stemt (antall / andel)	1 103 (98 %)	641 (97 %)	965 (96 %)	n/a
Unike selskaper KLP har hatt direkte dialog med om ESG-temaer	49	47	102	Alle bærekraftsmål

Kommentar til resultater i 1. kvartal

KLP vedtok å fryse de første aksjene i Russland i 2014 på grunn av den politiske risikoen. Som følge av invasjonen og krigen i Ukraina besluttet KLP i februar å selge seg helt ut av Russland, og ekskluderte 22 russiske selskaper og besluttet å jobbe for nedsalg. Nedsalg av Moskva-børsen vil bli gjennomført når børsen åpner og i tråd hva sanksjonsregelverket tillater.

Ved utgangen av første kvartal hadde KLP stemt ved 98 prosent av generalforsamlingene i utenlandske selskaper, og ved 90 prosent av generalforsamlingene i norske selskaper. Dette er noe under målsettingen, men stemmegivings sesongen er nettopp i gang, og målsettingen gjelder for en samlet vurdering av stemmegivningssesongen.

KLP var i dialog med 49 selskaper om temaer knyttet til ESG, blant annet menneskerettigheter i konfliktområder, urfolksrettigheter i gruvevirksomhet, arbeidstakerrettigheter i leverandørkjeder til kjøttprodusenter, lakseprodusenter om risiko knyttet til klima og biologisk mangfold, avskoging i Brasil og valgkomiteer om sammensetning av styrever.

Klima, miljø og natur

Klimaendringene og forringelse av natur og miljø vil på sikt kunne påvirke KLPs mulighet til å skape god avkastning på pensjonspengene vi forvalter. KLP har jobbet systematisk med klimarisiko i flere år med mål om å kunne analysere, håndtere og rapportere klimarisiko som en finansiell risiko. Samtidig har KLP et ansvar for å minimere påvirkningen vi har på klima, miljø og natur – direkte gjennom egen aktivitet, og indirekte via våre kunder, samarbeidspartnere, leverandører og investeringer.

Klimamål og klimavennlige investeringer

For at verden skal nå 1,5-gradersmålet må de globale utslippene nå netto null innen 2050. Derfor har KLP satt et mål om å innrette investeringene våre etter dette målet og nå netto null også i vår portefølje. Vi har utarbeidet et eget veikart som beskriver hvordan KLP skal vurdere hver enkelt investering opp mot en utslippsbane som er forenlig med 1,5-gradersmålet, og hvordan vi vil jobbe mot og måle vårt bidrag til målene i Parisavtalen.

Det er behov for enorme investeringer dersom verden skal klare å nå klimamålene i Parisavtalen og lykkes med overgangen til et lavutslippssamfunn. En viktig del av KLPs klimamål er å øke våre klimavennlige investeringer. Klimavennlige investeringer er investeringer som bidrar direkte til utslippsreduksjoner eller på en annen måte bidrar til den grønne omstillingen i Norge og verden. For klimavennlige investeringer skiller vi mellom to ulike kategorier:

- **Nullutslippsinvesteringer** – Dette er investeringer med nullutslipp og nært nullutslipp fra driften (ikke inkludert scope 3-utslipp), og inkluderer fornybar energi, bærekraftig skog og nullutslippstransport. Dette er de samme nullutslippsinvesteringene som er 100 prosent paristilpasset i KLPs klimamål.
- **Overgangsinvesteringer** – Dette er investeringer som bidrar til å redusere utslipp og utvikle ny teknologi, eller hjelper sektorer som vanskelig kan bli nullutslipp med å bli mer bærekraftige og redusere utslipp, så som grønne utlån og obligasjoner, miljøbygg og infrastruktur.

Målsetting

- Å øke våre klimavennlige investeringer med nye 6 milliarder hvert år

MILLIONER KRONER	Nye i 1. kvartal 2022	31.03.2022	31.03.2021	31.03.2020	FNs bærekraftsmål
Nullutslippsinvesteringer	1 731	33 150	33 005	30 248	
Fornybar energi	1 731	30 686	30 775	30 248	7. 9. 17.
<i>Som andel av KLPs investeringer</i>		4,3 %	4,8 %	4,9 %	7.
<i>Fornybar energi i Norge</i>	1 025	20 354	22 246	22 035	7.
<i>Fornybar energi internasjonalt</i>	703	9 107	5 537	4 752	7.
<i>Fornybar energi i utviklingsland</i>	3	1 225	1 038	815	7. 9. 17.
Bærekraftig skog	-	1 823	1 507	-	13. 15.
Nullutslippsferger	-	641	723	-	9. 11. 13.
Overgangsfinansiering	440	19 973	11 314	7 318	-
Miljøbygg i eiendomsporteføljen	-	10 532	6 919	5 901	9.
<i>Som andel av porteføljens markedsverdi</i>		12 %	9 %	8 %	n/a
Grønne obligasjoner	449	5 876	2 367	1 417	n/a
Grønne lån	- 9	2 532	2 028	-	6. 9. 11. 13.
Infrastruktur	-	1 033	-	-	9.
Klimavennlige investeringer totalt	2 171	53 123	44 318	37 566	-
<i>Som andel av KLPs investeringer</i>		7,5 %	6,9 %	6,1 %	n/a
Fossil energi		14 185	8 554	8 053	-
<i>Som andel av KLPs investeringer</i>		2,0 %	1,3 %	1,0 %	n/a

Kommentar til resultater i 1. kvartal

I første kvartal økte KLPs klimavennlige investeringer med over 2,1 milliarder kroner. En stor andel av de nye investeringene var i fornybar energi, blant annet i et nytt nordisk fornybarselskap. Selskapet vil ha aktiviteter i hele Norden relatert til energiproduksjon, elektrifisering og energieffektivisering. Vi økte blant annet også vår investering i fondet Climate Investor One, som investerer i fornybar energi i utviklingsland. Det ble også gitt tre nye grønne lån fra KLP Banken.

Verdien av KLPs investeringer i fossil energi har økt siden siste kvartal i fjor. Dette skyldes i stor grad at markedsverdien av disse investeringene har økt, og ikke nye investeringer. Som andel av KLPs investeringer er økningen relativt liten, og har økt fra 1,8 til 2 prosent.

KLPs eiendomsportefølje og egen drift

KLP har et ansvar for å redusere påvirkningen vi har på klima, natur og miljø. Derfor jobber vi med å redusere fotavtrykket fra driften av KLP. Som en av Nordens største eiendomsselskaper har KLP også som mål å bidra til å skape møteplasser hvor mennesker trives og kan realisere sitt potensial. Vi er opptatt av å redusere miljøavtrykket til eiendomsbransjen og har et langsiktig perspektiv på eiendommene våre. Derfor jobber vi med å forbedre oss for å redusere energiforbruk og håndtere avfall på en bedre måte.

Målsetting

- Halvere klimagassutslipp fra egen drift innen 2030, med utgangspunkt i utslippene i 2010.
- Redusere energiforbruket i eiendomsporteføljen til 169 kWh per kvadratmeter.

	31.03.2022	31.03.2021	31.03.2020	FNs bærekraftsmål
Antall flyreiser	397	6	1 405	12.13.
Klimagassutslipp fra forretningsreiser med fly (tonn CO ₂ e)	29	0	170	12.13.
Energiforbruk i KLPs egne kontorlokaler (kWh per m ²)	136	97	124	9.13.
Energiforbruk i KLPs eiendomsportefølje (kWh per m ²)	152	167	179	9.

Kommentar til resultater i 1. kvartal

Den endelige gjenåpningen av samfunnet har preget virksomheten i årets første kvartal. KLP har åpnet opp og innført hybridkontor, og selv om noen ansatte jobber hjemmefra er det en stor økning i ansatte på kontorene. Med mer aktivitet i kontorlokalene har energiforbruket økt, og også som følge av en kald vinter. Smittevernmessige restriksjoner

på jobbreiser er også fjernet, noe som førte til økte reiseaktivitet i første kvartal. Nivået er fortsatt langt lavere enn hva det var før pandemien, og KLP har fortsatt fokus på å redusere unødvendige flyreiser.

Energiforbruket i KLPs eiendomsportefølje i første kvartal var lavt sammenlignet med tidligere år, men dette kan også ha sammenheng med smittevernstiltak som har vært innført.

Innovasjon og samfunnsutvikling

Samtidig som pensjonskapitalen investeres for å skape god avkastning, bidrar den også til innovasjon og samfunnsutvikling. KLP har flere porteføljer som målrettet er med på å gjøre en forskjell i overgangen til et bærekraftig samfunn og bygge fremtidens samfunn.

Utlån til kommuner og fylkeskommuner

KLPs utlånsvirksomhet retter seg hovedsaklig mot norske kommuner og fylkeskommuner og annen offentlig virksomhet. Lånene benyttes til formål som bidrar til lokal samfunnsutvikling og velferd, og vi har i mange år bidratt til bærekraftig utvikling av samfunnet gjennom lånefinansiering av prosjekter over hele Norge.

Målsetting

Øke utlån til denne typen formål.

MILLIONER KRONER	Nye i 1. kvartal 2022	31.03.2022	31.03.2021	31.03.2020	FNs bærekraftsmål
Utlån	251	84 273	81 635	74 255	
Utlån til vei og transport		9 760	2 564	9 323	9.
Utlån til offentlig eiendom		4 300	3 960	5 011	9.
Utlån til offentlig sektor og virksomheter		66 265	71 703	57 063	9.
Utlån til vann, avløp og renovasjon		3 948	3 408	2 858	9.
Grønne utlån	- 9	2 532	2 028	ny	9.

Kommentar til resultater i 1. kvartal

I årets første kvartal økte KLPs utlån til kommuner og fylkeskommuner med netto 251 millioner. Netto grønne lån gikk ned med 9 millioner, men det ble utstedt tre nye grønne lån på totalt 8,1 millioner kroner. To av disse gikk til Innherred Renovasjon IKS og deres prosjekt med forbedret gjenvinningsgrad. Det siste lånet gikk til Byglandstunet AS, og lånet skal brukes til installasjon av solcelleanlegg.

Såkorninvesteringer

KLP ønsker å bidra til at gode ideer kan forfølges lokalt og skape arbeidsplasser i Norge. Ved å investere i nyskaping skal KLP bidra til lokal verdiskaping og det grønne skiftet i Norge. Vi har etablert en egen portefølje hvor vi investerer gjennom fond for såkorninvesteringer, de fleste tilknyttet norske forskningsmiljøer.

Målsetting

Å investere mellom 500 millioner og 1 milliard kroner i såkorninvesteringer og dermed bidra til nyskaping og innovasjon.

MILLIONER KRONER	Nye i 1. kvartal 2022	31.03.2022	31.03.2021	31.03.2020	FNs bærekraftsmål
Såkorninvesteringer i Norge	33	340	151	7	8.

Kommentar til resultater i 1. kvartal

KLPs såkorninvesteringer økte med 33 millioner kroner i første kvartal. Dette er økte investeringer til fond KLP allerede har investert i, og ikke investeringer i nye fond. Blant annet har investert mer i et CoFounder-fond, som KLP samarbeider med om KLP Trykktanken. Ved første kvartal 2022 hadde KLP investert i 13 ulike såkornfond.

Bank og finans i utviklingsland

Underutviklede finansinstitusjoner og manglende tilgang på finansielle tjenester så som sparing, lån og forsikring for befolkningen er til hinder for fattigdomsreduksjon i utviklingsland. Det er fortsatt rundt 1,7 milliarder mennesker i verden som ikke har tilgang til disse grunnleggende finansielle tjenestene. KLP ønsker gjennom sine investeringer i finans i utviklingsland å bidra til økonomisk vekst og bedre levekår.

Målsetting

Øke investeringer i bank og finans i utviklingsland og dermed bidra til økonomisk vekst og bedre levevilkår i utviklingsland.

MILLIONER KRONER	Nye i 1. kvartal 2022	31.03.2022	31.03.2021	31.03.2020	FNs bærekraftsmål
Bank og finans i utviklingsland	-	852	659	839	1. 5. 8. 9. 11. 17

Kommentar til resultater i 1. kvartal

KLP gjorde ingen nye investeringer i bank og finans i utviklingsland, og endringen fra forrige kvartal skyldes en nedgang i markedsverdien.

KLP som arbeidsplass og arbeidsgiver

KLP jobber for å være en attraktiv arbeidsplass med et likestilt og mangfoldig arbeidsmiljø, hvor alle opplever å bli respektert for den de er. KLP arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. KLP fokuserer på et systematisk HMS-arbeid for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø og samtidig oppnå gode rutiner, bedre helse og trivsel, redusert sykefravær og stort engasjement blant ansatte.

Målsetting

KLPs mål er å ha lavere sykefravær enn 4 prosent.

	31.03.2022	31.03.2021	31.03.2020	FNs bærekraftsmål
Ansatte i KLP	1 060	1 021	1 008	n/a
Sykefravær totalt	4,9 %	3,5 %	4,4 %	3.

Kommentar til resultater i 1. kvartal

I første kvartal av 2022 var det totale sykefraværet på 4,9 prosent. Dette er en liten økning fra forrige kvartal, og kan ha sammenheng med at flere har hatt korona- og influensasykdom. Sykefraværet i første kvartal i fjor var lavere enn det pleier å være, og en årsak var trolig smittevernrestriksjonene som reduserte forekomsten av annen sykdom.

Oversikt over FNs bærekraftsmål som KLP bidrar til

Mål 1, *Utrydde fattigdom*

- Delmål 1.4; Innen 2030 sikre at alle menn og kvinner, særlig fattige og sårbare, har lik rett til økonomiske ressurser og tilgang til grunnleggende tjenester, til å eie og kontrollere jord og andre former for eiendom, og til arv, naturressurser, ny teknologi og finansielle tjenester, inkludert mikrofinansiering.

Mål 3, *God helse og livskvalitet*

- Delmål 3.a; Styrke gjennomføringen av Verdens helseorganisasjons rammekonvensjon

om forebygging av tobakksskader i alle land.

Mål 5, Likestilling mellom kjønnene

- Delmål 5.1; Få slutt på alle former for diskriminering av jenter og kvinner i hele verden.
- Delmål 5.4; Anerkjenn og verdsette ubetalt omsorgs- og husholdsarbeid gjennom offentlige tjenester, infrastruktur og sosialpolitikk, og fremme delt ansvar i husholdet og familien, alt etter hva som passer i det enkelte land.
- Delmål 5.5; Sikre kvinner fullstendig og reell deltakelse og like muligheter til ledende stillinger på alle nivåer der beslutninger tas, i det politiske, det økonomiske og det offentlige liv.
- Delmål 5.a; Iverksette reformer for å gi kvinner lik rett til økonomiske ressurser, mulighet til å eie og kontrollere jord og andre former for eiendom samt tilgang til finansielle tjenester, arv og naturressurser, i samsvar med nasjonal lovgivning.

Mål 6, Rent vann og gode sanitærforhold

- Delmål 6.4; Betydelig bedre utnyttelse av vann i alle sektorer.

Mål 7, Ren energi til alle

- Delmål 7.1; Innen 2030 sikre allmenn tilgang til pålitelige og moderne energitjenester til en overkommelig pris.
- Delmål 7.2; Innen 2030 øke andelen fornybar energi i verdens samlede energiforbruk betydelig.
- Delmål 7.a; Innen 2030 styrke det internasjonale samarbeidet for å lette tilgangen til forskning og teknologi på området ren energi, inkludert fornybar energi, energieffektivisering og avansert og renere teknologi for fossilt brensel, og fremme investeringer i energiinfrastruktur og teknologi for ren energi.

Mål 8, Anstendig arbeid og økonomisk vekst

- Delmål 8.3; Fremme en utviklingsrettet politikk som støtter produktive aktiviteter, opprettelse av anstendige arbeidsplasser, entreprenørskap, kreativitet og innovasjon, og stimulere til formalisering av og vekst i antallet svært små, små og mellomstore bedrifter, blant annet ved å gi dem tilgang til finansielle tjenester..
- Delmål 8.4; Til og med 2030 gradvis å bedre utnyttelsen av globale ressurser innenfor forbruk og produksjon, og arbeide for å oppheve koblingen mellom ; økonomisk vekst og miljøødeleggelser, i samsvar med det tiårige handlingsprogrammet for bærekraftig forbruk og produksjon, der de utviklede landene går foran.
- Delmål 8.5; Innen 2030 oppnå full og produktiv sysselsetting og anstendig arbeid for

alle kvinner og menn, inkludert ungdom og personer med nedsatt funksjonsevne, og oppnå lik lønn for likt arbeid.

- Delmål 8.7; Iverksette umiddelbare og effektive tiltak for å avskaffe tvangsarbeid, få slutt på moderne slaveri og menneskehandel og sikre at de verste formene for barnearbeid – inkludert rekruttering og bruk av barnesoldater – forbyes og avskaffes, og innen 2025 avskaffe alle former for barnearbeid.
- Delmål 8.8; Beskytte arbeiderrettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere, inkludert arbeidsinnvandrere og særlig kvinnelige innvandrere, og arbeidstakere i et usikkert arbeidsforhold.
- Delmål 8.10; Styrke nasjonale finansinstitusjoners evne til å utvide tilgangen til og stimulere til bruk av bank- og forsikringstjenester og finansielle tjenester for alle.

Mål 9, *Industri, innovasjon og infrastruktur*

- Delmål 9.1; Utvikle pålitelig, bærekraftig og solid infrastruktur av høy kvalitet, inkludert regional og grensekryssende infrastruktur, for å støtte økonomisk utvikling og livskvalitet med vekt på overkommelig pris og likeverdig tilgang for alle.
- Delmål 9.3; Øke tilgangen til finansielle tjenester, inkludert rimelig kreditt, for små industribedrifter og andre bedrifter, særlig i utviklingsland, og styrke disse bedriftenes posisjon og integrere dem i verdikjeder og markeder.
- Delmål 9.4; Innen 2030 oppgradere infrastruktur og omstille næringslivet til å bli mer bærekraftig, med mer effektiv bruk av ressurser og mer utstrakt bruk av rene og miljøvennlige teknologiformer og industriprosesser, der alle land gjør en innsats etter egen evne og kapasitet.
- Delmål 9.a; Legge til rette for bærekraftig utvikling av infrastrukturen i utviklingsland ved å øke den finansielle, teknologiske og faglige bistanden til afrikanske land, de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland og små utviklingsøystater

Mål 10, *Mindre ulikhet*

- Delmål 10.2; Innen 2030 sikre myndiggjøring og fremme sosial, økonomisk og politisk inkludering av alle, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status
- Delmål 10.4; Vedta politikk, særlig når det gjelder skatter og avgifter, lønn og sosialomsorg, med sikte på å oppnå en gradvis utjevning av forskjeller

Mål 11, *Bærekraftige byer og lokalsamfunn*

- Delmål 11.1; Innen 2030 sikre at alle har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger og grunnleggende tjenester til en overkommelig pris, og bedre forholdene i slumområder.
- Delmål 11.5; Innen 2030 oppnå en betydelig reduksjon i antall dødsfall og antall personer som rammes av katastrofer, inkludert vannrelaterte katastrofer, og i betydelig grad

minske de direkte økonomiske tapene i verdens samlede bruttonasjonalprodukt som følge av slike katastrofer, med vekt på å beskytte fattige og personer i utsatte situasjoner.

- Delmål 11.6; Innen 2030 redusere byenes og lokalsamfunnenes negative påvirkning på miljøet (målt per innbygger), med særlig vekt på luftkvalitet og avfallshåndtering i offentlig eller privat regi.

Mål 12, Ansvarlig forbruk og produksjon

- Delmål 12.5; Innen 2030 redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk.
- Delmål 12.6; Stimulere selskaper, særlig store og flernasjonale selskaper, til å ta i bruk bærekraftige metoder og integrere informasjon om egen bærekraft i sine rapporteringsrutiner.

Mål 13, Stoppe klimaendringene

Mål 15, Livet på land

- Delmål 15.2; Innen 2020 fremme innføringen av en bærekraftig forvaltning av all slags skog, stanse avskoging, gjenopprette forringede skoger, og i betydelig grad øke gjenreising og nyplanting av skog på globalt nivå

Mål 17, Samarbeid for å nå målene

- Delmål 17.3; Mobilisere ytterligere finansielle ressurser til utviklingslandene fra flere kilder.

Noter og definisjoner

Engasjert og ansvarlig eier

Antall unike selskaper KLP har hatt dialog med, viser til selskaper som KLP har vært i direkte dialog med under året angående sosiale, miljø-, eller styringsmessige temaer, og dialog KLP har ledet som del av ulike investorsamarbeid. KLP kan ha flere dialoger med et selskap i løpet av året knyttet til ulike temaer. KLPs oppfølging varierer i omfang, tema og tidsperspektiv. Dette er en form for eierskapsutøvelse der KLP engasjerer i en dialog med selskaper for å avklare hvordan de håndterer samfunnsansvarsutfordringer samt kommuniserer KLPs forventninger som investor og eier.

Generalforsamlinger. KLP benytter tjenester fra ISS for å stemme på generalforsamlinger i selskaper vi er investert i. Ved generalforsamlinger i norske selskaper (hjemmehørende eller børsnotert i Norge) stemmer KLP manuelt gjennom ISS. Ved generalforsamlinger i utenlandske selskaper benytter KLP proxy-stemmegiving gjennom ISS.

Antall utelukkelse viser til totalt antall selskaper KLP har ekskludert fra investeringene på grunn av brudd på utelukkelseskriteriene i *Retningslinje for KLP som ansvarlig investor* ved utgangen av året.

Klima, miljø og natur

Klimavennlige investeringer

Det er markedsværdien av investeringene, i millioner kroner, som oppgis. Nye investeringer er netto nye investeringer gjennom kvartalet.

Andelen er beregnet som investeringenes andel av KLPs kollektivportefølje.

For å være konsekvente med definisjonene KLP benytter i vårt klimamål har vi revidert definisjonen av klimavennlige investeringer. KLP deler klimavennlige investeringer inn i nullutslippsinvesteringer og overgangsfinansiering. Der hvor det har vært praktisk hensiktsmessige er historiske tall oppdatert i henhold til ny definisjon, men tallene er i utgangspunktet ikke sammenlignbare med tidligere rapporterte tall.

Nullutslippsinvesteringer

Nullutslippsinvesteringer er investeringer med null eller nært null utslipp fra drift.

Fornybar energi i Norge er aksje- og obligasjonsinvesteringer i norske kraft- og nettselskaper. Kraftselskapene er klassifisert som el-produsenter fra vannkraft, vindkraft eller biobrensel. Tallet inkluderer også utlån til selskaper og prosjekter i Norge innen kraftsektoren, noe det ikke har gjort tidligere. Tallet er derfor ikke direkte sammenlignbart med tidligere år.

Fornybar energi internasjonalt er investeringer i prosjekter innen fornybar energi. Dette er både egenkapital-investeringer og prosjektfinansiering. Investeringene gjøres enten gjennom eksterne fondsforvaltere spesialisert på energi eller andre samarbeidspartnere. I år inkluderes også selskaper som har mer enn 95 prosent av sine inntekter fra produksjon av fornybar energi.

Fornybar energi i utviklingsland er investeringer i nye prosjekter innen fornybar energi. Investeringene gjøres dels som direkteinvesteringer i samarbeid med Norfund, dels som fondsinvesteringer gjennom fondsforvalteren Climate Investor One. Investeringene er en del av KLPs portefølje for utviklingsinvesteringer, som er ett av virkemidlene i *Retningslinje for KLP som ansvarlig investor*. Formålet er å oppnå både finansiell avkastning og samfunnsmessig gevinst. Investeringene baseres på kommersielle risiko- og avkastningsvurderinger, men vektlegger også effekten på samfunns- og miljømessige parametere.

Bærekraftig skog er investeringer i et fond som investerer i FSC-sertifiserte skogeiendommer i Sverige, Finland og Baltikum.

Nullutslippsferger er utlån til Fjord1 til el-ferger.

Overgangsinvesteringer

Overgangsinvesteringer er investeringer som bidrar til å redusere utslipp og utvikle ny teknologi, eller hjelper sektorer som vanskelig kan bli nullutslipp med å bli mer bærekraftige og redusere utslipp.

Miljøbygg er definert som bygg med energiklasse A. Dette er i henhold til det foreslåtte taksonomi-regelverket i EU-taksonomien. Tidligere har definisjonen i tillegg inkludert bygg som er BREEAM sertifisert med minimum oppnådd karakter *very good*, som produserer egen energi gjennom solcellepaneler, eller som har vunnet en norsk eiendomspris hvor miljø er en viktig måleparameter. Den oppdaterte definisjonen er derfor strengere og inkluderer færre bygg. Tallene fra tidligere år er oppdatert i henhold til den nye definisjonen, og stemmer derfor ikke overens med de tallene som har blitt rapportert tidligere. Det er markedsverdien av miljøbygg i KLPs eiendomsportefølje, og miljøbygg som andel av den totale markedsverdien til eiendomsporteføljen.

Grønne lån er utlån til kommuner, fylkeskommuner og bedrifter med kommunal tilknytning. Lånet må ha en klar positiv miljø- og klimaeffekt og tilfredsstillende kriterier, avhengig av hva slags prosjekt det er. Prosjektkategoriene er vann, avløp og renovasjon, transport og nybygg og rehabilitering av bygg. Kriteriene er basert på *Green Bond Principles*, *Climate Bond Initiative Taxonomy* og *Nordic Public Sector Issuers Position Paper on Green Bonds Impact Reporting*. Kriteriene revideres løpende ved behov.

Grønne obligasjoner er obligasjoner klassifisert som grønne og som har en ekstern tredjepartsverifisering. Det inkluderer ikke obligasjoner som allerede er medregnet i KLPs investeringer i fornybar energi i Norge ovenfor.

Infrastruktur inkluderer investeringer i et fond for bærekraftig infrastruktur i Europa.

Fossil energi er KLPs investeringer i selskaper klassifisert som olje- og gasselskaper, herunder eksempelvis letevirksomhet, produksjon og raffinaderi. Transport- og oljeserviceselskaper er ikke inkludert.

KLPs eiendomsportefølje og egen drift

Energiforbruk i KLPs eiendomsportefølje er gjennomsnittlig 12 måneders klimakorrigert spesifikk energibruk for egendriftede bygg. Med egendriftede bygg menes de eiendommene som KLP eier og har ansvar for drift og vedlikehold, og hvor KLP har muligheten til å iverksette og måle effekten av miljøtiltak. Dette er bygg i Oslo, Trondheim, København og Stockholm. Alle disse byggene har energioppfølgingssystem hvor energi- og vannforbruk registreres og overvåkes. I de aller fleste byggene er leietakers energiforbruk også medtatt, slik at vi har oversikt over totalt energiforbruk på byggene. Energiforbruk i bygg er temperaturkorrigert for å kunne måle effekt av iverksatte energisparingstiltak.

I første kvartal 2021 tok KLP i bruk et nytt energi- og miljøoppfølgingssystem for eiendommene i KLPs eiendomsportefølje. Det har tatt tid å implementere dette, og på grunn av manglende underlag fra noen eiendommer er ikke energiforbruk fra alle bygg inkludert i rapporteringen. Det har særlig vært utfordrende å innhente data fra leietagere da det nå kreves samtykke fra leietager for at KLP skal kunne hente inn denne dataen. Når underlag fra alle bygg er inkludert i det nye systemet vil vi ha et bedre rapporteringsgrunnlag enn tidligere.

KLP har en stor portefølje med bygg, som også endrer seg over tid. De enkelte byggene kan også endre bruksmønster i kortere eller lengre tidsperioder, som for eksempel i forbindelse med leietakerutskiftninger.

Det kan være ulike grunner til at det av og til ikke er mulig å få innhentet korrekte tall, eksempelvis ved feil på målere eller for sent innrapporterte tall fra våre underleverandører. Dette tas høyde for ved at rapporteringen kun inkluderer KLPs egendriftede bygg og som har sammenliknbare driftsforhold 12 måneder tilbake i tid fra rapporteringstidspunktet. Det betyr imidlertid at byggene KLP rapporterer på varierer noe fra år til år, men vurderingen er at dette likevel vil plukke opp de riktige trendene i selskapets eiendomsmasse.

Antall flyreiser er basert på tall fra vårt reisebyrå, og det er antall strekninger som rapporteres. En strekning vil si en enkelt distanse, og en tur-retur reise kan bestå av flere strekninger.

Klimagassutslipp fra flyreiser er også basert på tall fra vårt reisebyrå. De benytter utregningsmetode og utslippsfaktorer fra ICAO (International Civil Aviation Organization).

Energiforbruk i KLPs egne kontorlokaler er en vesentlig kilde til KLPs klimagassutslipp. Energiforbruket i KLPs egne kontorlokaler er ikke temperaturkorrigert, men viser faktisk forbruk. Med egne kontorlokaler menes de kontorlokalene KLP-konsernets ansatte jobber i. Tidligere år har vi kun inkludert KLPs kontorlokaler i Norge, men i år tar vi også med kontorlokaler for KLP Eiendom i Stockholm og København. Energiforbruket er hentet fra vårt energioppfølgingssystem.

Innovasjon og samfunnsutvikling

Utlån

Utlån til vei og transport er utlån til eksempelvis veiprosjekter og infrastruktur og innkjøp av transportmidler.

Utlån til offentlig eiendom er utlån til eksempelvis skolebygg, rådhus og andre kommunale bygg.

Utlån til offentlig sektor og virksomheter er finansiering av ulike typer investeringer i kommuner og fylkeskommuner som for eksempel barnehager, sykehjem, skoler o.l.

Utlån til vann, avløp og renovasjon er utlån til ulike prosjekter knyttet til vann, avløp og innovasjon.

Såkorninvesteringer

Såkorninvesteringer er investeringer i såkornfond knyttet til forskningsmiljøer i Norge. Det er markedsverdien av gjennomførte investeringer som rapporteres.

Bank og finans i utviklingsland

Investeringer i bank og finans i utviklingsland er KLPs investeringer i Nordisk mikrofinansinitiativ (NMI) og NorFinance. NorFinance er et investeringsselskap KLP eier sammen med blant andre Norfund. Investeringene gjøres som en del av KLPs portefølje for utviklingsinvesteringer, som er ett av virkemidlene i *Retningslinje for KLP som ansvarlig investor*. Formålet er å oppnå både finansiell avkastning og samfunnsmessig gevinst.

KLP som arbeidsplass og arbeidsgiver

Antall ansatte er faste ansatte i KLP-konsernet i Norge, Sverige og Danmark, og inkluderer ansatte i permisjon og ansatte som jobber deltid.

Sykefravær er egenmeldt og legemeldt sykefravær for faste ansatte. *Korttidssykefravær* er definert til 1-3 dager, *langtidsfravær* fire dager eller mer.

Kommunal Landspensjonskasse

1. kvartal 2022

Resultatregnskap

Kommunal Landspensjonskasse

NOTE	MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
3	Premieinntekter for egen regning	7 503	7 041	50 161
	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	185	-350	6 736
	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2 441	4 427	12 587
	Verdiendringer på investeringer	-8 363	-1 486	17 896
	Realisert gevinst og tap på investeringer	817	6 302	12 550
	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-4 921	8 893	49 770
	Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	-24	39	181
	Andre forsikringsrelaterte inntekter	331	306	1 274
4	Erstatninger	-10 642	-13 754	-30 438
	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser	9 330	3 104	-59 440
	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsvalgportefølje	-756	3	-177
	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfaste forpliktelser	0	0	-9 415
	Ufordelt overskuddsmidler til forsikringskontraktene	-105	-4 688	0
5	Forsikringsrelaterte driftskostnader	-368	-299	-1 372
	Andre forsikringsrelaterte kostnader	-331	-300	-1 286
	Resultat av teknisk regnskap	18	344	-742
	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	112	272	1 292
	Andre inntekter	2	9	10
	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-60	-59	-272
	Resultat av ikke-teknisk regnskap	53	222	1 030
	Resultat før skattekostnad	71	566	288
	Skattekostnader	6	-105	125
	Resultat før andre inntekter og kostnader	77	461	413
12	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	270	118	48
	Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden	156	66	36
	Justering av forsikringsforpliktelsene	-47	-21	-16
	Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	-67	-30	-12
	Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	311	135	56
	TOTALRESULTAT	388	595	469

Balanse

Kommunal Landspensjonskasse

NOTE	MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
EIENDELER				
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN				
	Immaterielle eiendeler	782	657	727
7	Investerings eiendommer	995	991	1 004
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	3 622	3 368	3 507
	Aksjer og andeler i øvrige datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	5 238	5 077	5 177
6	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	19 352	19 132	19 456
6,7	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	12 188	12 341	12 221
	Fordringer	1 230	2 241	1 407
11	Bruksrette eiendeler	946	1 054	973
	Andre eiendeler	1 026	605	796
	Sum eiendeler i selskapsporteføljen	45 379	45 466	45 268
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE				
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	69 832	62 220	70 206
	Aksjer og andeler i øvrige datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	5 245	4 614	4 958
	Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	12 343	13 078	12 524
6	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	260 815	248 861	259 608
6,7	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	314 264	274 303	311 984
	Sum investeringer i kollektivporteføljen	662 500	603 076	659 281
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	279	225	256
	Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	63	66	63
6	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	925	736	753
6,7	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 320	1 054	1 126
	Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	2 588	2 081	2 199
	Sum eiendeler i kundeporteføljene	665 088	605 157	661 480
	SUM EIENDELER	710 467	650 623	706 748

NOTE	MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER				
	Innskutt egenkapital	19 831	17 919	19 831
	Opptjent egenkapital	21 559	21 784	20 847
	Sum egenkapital	41 390	39 703	40 678
6	Ansvarlig lånekapital mv.	4 444	4 668	4 604
	Premiereserve mv.	483 154	451 266	484 728
	Tilleggsavsetninger	0	43 326	48 626
	Kursreguleringsfond	0	56 575	77 397
	Bufferfond	117 605	0	0
	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	40 323	37 731	40 769
	Udisponert resultat til kunder	104	4 680	0
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	641 186	593 578	651 520
	Pensjonskapital mv.	2 296	1 473	1 549
	Tilleggsavsetninger	0	135	186
	Bufferfond	193	0	0
	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	551	466	499
	Udisponert resultat til kunder	1	28	0
	Sum forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	3 041	2 102	2 234
12	Pensjonsforpliktelser o.l.	301	491	553
	Forpliktelser ved periodeskatt	103	1 151	259
	Forpliktelser ved utsatt skatt	444	745	444
11	Leieforpliktelser	989	1 078	1 012
9	Forpliktelser	18 407	6 828	5 261
	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	163	280	182
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	710 467	650 623	706 748
POSTER UTENOM BALANSEN				
	Betingede forpliktelser	23 900	24 208	26 074

Egenkapitaloppstilling

Kommunal Landspensjonskasse

2022 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum egenkapital
		Risiko-utjevningfond	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 31.12.2021	19 831	4 370	16 476	40 678
Endring ført direkte mot egenkapital		554	-229	324
Egenkapital 01.01.2022	19 831	4 924	16 247	41 002
Resultat før andre inntekter og kostnader		-37	114	77
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			270	270
Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden			156	156
Justering av forsikringsforpliktelsene			-47	-47
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			-67	-67
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			311	311
Totalresultat (udisponert)	0	-37	425	388
Innbetalt egenkapitaltilskudd	0			0
Sum transaksjoner med eierne	0			0
Egenkapital 31.03.2022	19 831	4 887	16 671	41 390

2021 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum egenkapital
		Risiko-utjevningfond	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 01.01.2021	18 194	5 404	15 784	39 382
Resultat før andre inntekter og kostnader		170	290	461
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			118	118
Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden			66	66
Justering av forsikringsforpliktelsene			-21	-21
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			-30	-30
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			135	135
Totalresultat (udisponert)		170	425	595
Innbetalt egenkapitaltilskudd	-275			-275
Sum transaksjoner med eierne	-275			-275
Egenkapital 31.03.2021	17 919	5 575	16 209	39 703

2021 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum egenkapital
		Risiko- utjevningfond	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 01.01.2021	18 194	5 404	15 784	39 382
Resultat før andre inntekter og kostnader	811	-1 034	636	413
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			48	48
Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden			36	36
Justering av forsikringsforpliktelsene			-16	-16
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			-12	-12
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			56	56
Totalresultat	811	-1 034	692	469
Innbetalt egenkapitaltilskudd	826			826
Sum transaksjoner med eierne	826			826
Egenkapital 31.12.2021	19 831	4 370	16 476	40 678

Kontantstrømoppstilling

Kommunal Landspensjonskasse

MILLIONER KRONER	01.01.2022 -31.03.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2021 -30.09.2021	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.03.2021
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	337	-346	-424	778	271
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter ¹	-78	-275	-211	-142	-69
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet ²	-28	716	695	-312	-302
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	231	95	61	323	-100
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	755	659	659	659	659
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	985	755	720	983	560

¹ Utbetaling ved kjøp av driftsmidler.

² Netto innbetaling av egenkapitaltilskudd, opptak og nedbetaling av gjeld

Noter til regnskapet

Kommunal Landspensjonskasse

Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer

Regnskapsprinsipper

Regnskapet i denne delårsrapporten viser delårsregnskapet for Kommunal Landspensjonskasse (KLP), for perioden 01.01.2022 – 31.03.2022. Regnskapet er ikke revidert.

Delårsregnskapet er avlagt etter Forskrift av 18. desember 2015 nr. 1824: Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak (årsregnskapsforskriften) og IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet er utarbeidet etter samme prinsipper som årsregnskapet for 2021 med mindre annet er oppgitt.

Regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond er innført for kommunale pensjonsordninger fra 01.01.2022 sammen med enkelte andre endringer for garanterte pensjonsprodukter. Det nye bufferfondet erstatter de tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond. Regelendringene skal legge til rette for et mer nøytralt regelverk ved flytting av kommunale pensjonsordninger. Tabellen nedenfor viser omarbeidet inngående balanse.

MILLIONER KRONER	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte 01.01.2022	Forsikringsforpliktelser - Særskilt investeringsportefølje 01.01.2022	Totalt
Tilleggsavsetninger	48 626	186	48 812
Kursreguleringsfond	76 843		76 843
Bufferfond	125 469	186	125 655

I tillegg ble 554 millioner kroner flyttet fra kursreguleringsfondet til risikoutjevningfondet per 01.01.2022.

KLP hadde i 2021 og i starten av 2022 en pågående dialog med Finanstilsynet om enkelte disponeringer som ble gjennomført i årsregnskapet for 2020. I årsregnskapet for 2021 ble det opplyst om disse endringene, og effektene ble innarbeidet i tallene. I februar 2022 mottok KLP igjen et brev fra Finanstilsynet, der det fremgår at KLPs egenkapital må bidra med 20 prosent av det beløp som er benyttet fra risikoresultatet fra 2020 for å finansiere oppreservering for økt levealder. Dette utgjør 229 millioner kroner, og er ført direkte i balansen mellom egenkapital og premiefond.

Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves av et fullstendig årsregnskap, og denne delårsrapporten bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2021. Foretakets årsrapport er tilgjengelig på klp.no.

Annet

Ekskludering av russiske foretak

KLP besluttet i februar 2022 å fryse alle investeringer i russiske foretak, 22 russiske foretak ble ekskludert. En del av foretakene var allerede underlagt begrensninger som følge av opptrappingen av Russland-Ukraina – konflikten tilbake i 2014, men dette ble nå utvidet til å gjelde samtlige investeringer i Russland. KLP utreder løpende muligheten for å selge disse investeringene, men det må tas hensyn til internasjonale sanksjoner, samt de begrensninger Russland har pålagt vestlige investorer. Investeringene ligger i fondene KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks I og KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor, og er ved utgangen av første kvartal priset konservativt til en samlet verdi av omlag NOK 24 millioner.

Konkurransetilsynet undersøker om KLP har brutt konkurranseloven

Konkurransetilsynet gjennomførte i februar 2022 uanmeldt bevissikring hos KLP fordi de mener det var rimelig grunn til å anta at KLP har brutt konkurranseloven. Det er bestemmelsen i konkurranselovens § 11 om utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling som Konkurransetilsynet undersøker om KLP har brutt, og bevissikringen ble gjennomført med bakgrunn i en beslutning fra Hordaland tingrett.

KLP har gitt Konkurransetilsynet innsyn i alt de har bedt om, og er innstilt på å samarbeide med Konkurransetilsynet i den videre etterforskning.

Regnskapsestimater

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har ledelsen utøvet skjønn og benyttet estimater og forutsetninger som påvirker regnskapstallene. Faktiske tall kan derfor avvike fra benyttede estimater.

KLP har endret diskonteringsrenten for foretaksobligasjoner som benyttes til beregningen av pensjonsforpliktelser. I forhold til forutsetningene benyttet per 31.12.2021 er diskonteringsrenten endret fra 1,9 % til 2,7 %. Denne endringen gir en reduksjon i balanseførte forpliktelser med 253 millioner kroner per 31.03.2022. Demografiske forutsetninger som forventet lønnsvekst, folketrygdens grunnbeløp (G) og pensjonsregulering er ikke endret i perioden.

Nye regler for regulering av oppsatte pensjoner er vedtatt, men Norsk Regnskapsstiftelse har ikke gitt føringer på hvordan de skal inngår i pensjonsregnskapet. Dette ventes klargjort innen kort tid, og forventes å påvirke pensjonsforpliktelsene til foretaket i senere perioder.

Note 2 **Verdiendring eiendomsinvesteringer**

Porteføljen av investeringseiendommer inklusive investeringseiendommer eid via datterselskaper er verdivurdert per 31.03.2022.

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Verdiregulering inkludert valutaendringer	-445	-1 182	3 984
Valutasikring	1 024	1 215	1 382
Netto verdiregulering inkludert valutasikring	579	34	5 366

Note 3 **Premieinntekter for egen regning**

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Forfalte premier, brutto	7 126	7 041	50 161
Overføring av premiereserve fra andre	376	0	0
Sum premieinntekter for egen regning	7 503	7 041	50 161

Note 4 **Erstatninger**

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Utbetalte erstatninger	5 766	5 335	22 092
Overføring av premiereserve til andre	4 875	8 419	8 346
Sum erstatninger	10 642	13 754	30 438

Note 5 **Forsikringsrelaterte driftskostnader**

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
Personalkostnader	213	187	735
Avskrivninger og nedskrivninger	50	50	270
Andre driftskostnader	104	62	366
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	368	299	1 372

Note 6 **Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser**

For informasjon vedrørende prising av finansielle eiendeler og forpliktelser henvises det til note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser i konsernregnskapet.

31.03.2022 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST								
INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL								
Norske hold til forfall obligasjoner	485	519	3 448	3 596	7	7	3 940	4 122
Opptjente ikke forfalte renter	5	5	50	50	0	0	55	55
Utenlandske hold til forfall obligasjoner	6 018	6 038	14 998	15 377	45	47	21 060	21 461
Opptjente ikke forfalte renter	43	43	253	253	1	1	296	296
Sum investeringer som holdes til forfall	6 550	6 604	18 748	19 275	53	56	25 352	25 935
OBLIGASJONER								
Norske obligasjonslån	4 785	4 605	51 085	49 268	274	264	56 144	54 137
Opptjente ikke forfalte renter	65	65	687	687	5	5	757	757
Utenlandske obligasjonslån	7 808	7 643	110 226	107 895	583	571	118 617	116 109
Opptjente ikke forfalte renter	144	144	1 795	1 795	10	10	1 949	1 949
Sum obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	12 802	12 456	163 794	159 646	872	850	177 467	172 952
ØVRIG UTLÅN OG FORDRINGER								
Pantelån	0	0	3 089	3 049	0	0	3 089	3 049
Lån med offentlig garanti	0	0	68 601	67 821	0	0	68 601	67 821
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	0	0	6 260	6 260	0	0	6 260	6 260
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	323	323	0	0	323	323
Sum øvrige utlån og fordringer	0	0	78 273	77 453	0	0	78 273	77 453
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	19 352	19 061	260 815	256 374	925	906	281 093	276 340

FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

31.03.2022 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EGENKAPITALINSTRUMENTER								
Norske aksjer	8	8	10 147	10 147	0	0	10 155	10 155
Utenlandske aksjer	0	0	41 342	41 342	0	0	41 342	41 342
Sum aksjer	8	8	51 490	51 490	0	0	51 497	51 497
Eiendomsfond	0	0	7 790	7 790	0	0	7 790	7 790
Norske aksjefond	0	0	90 210	90 210	888	888	91 098	91 098
Utenlandske aksjefond	0	0	29 992	29 992	0	0	29 992	29 992
Sum aksjefondsandeler	0	0	127 992	127 992	888	888	128 881	128 881
Norske alternative investeringer	0	0	1 955	1 955	11	11	1 966	1 966
Utenlandske alternative investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum alternative investeringer	0	0	1 955	1 955	11	11	1 966	1 966
Sum aksjer og andeler	8	8	181 437	181 437	899	899	182 343	182 343
GJELDSINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI								
Norske obligasjoner	5 876	5 876	27 733	27 733	0	0	33 609	33 609
Utenlandske obligasjoner	772	772	18 329	18 329	0	0	19 102	19 102
Opptjente ikke forfalte renter	26	26	298	298	0	0	324	324
Norske obligasjonsfond	2 765	2 765	22 513	22 513	314	314	25 591	25 591
Utenlandske obligasjonsfond	0	0	30 159	30 159	0	0	30 159	30 159
Opptjente ikke forfalte renter	3	3	61	61	1	1	65	65
Norske sertifikater	465	465	2 689	2 689	0	0	3 153	3 153
Utenlandske sertifikater	0	0	394	394	0	0	394	394

31.03.2022 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Opptjente ikke forfalte renter	1	1	5	5	0	0	6	6
Sum rentebærende verdipapirer	9 908	9 908	102 181	102 181	315	315	112 404	112 404
Norske utlån og fordringer	1 219	1 219	9 708	9 708	24	24	10 951	10 951
Utenlandske utlån og fordringer	440	440	7 915	7 915	66	66	8 420	8 420
Sum utlån og fordringer	1 658	1 658	17 623	17 623	90	90	19 371	19 371
DERIVATER								
Renteswapper	515	515	323	323	0	0	838	838
Aksjeopsjon	0	0	45	45	0	0	45	45
Valutaterminer	99	99	3 739	3 739	16	16	3 854	3 854
Sum finansielle derivater klassifisert som eiendeler	614	614	4 108	4 108	16	16	4 737	4 737
ANDRE FINANSIELLE EIENDELER								
Andre finansielle eiendeler	0	0	8 917	8 917	0	0	8 917	8 917
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	12 188	12 188	314 264	314 264	1 320	1 320	327 772	327 772
FORPLIKTELSER								
DERIVATER								
Renteswapper	0	0	35	35	0	0	35	35
Valutaterminer	0	0	210	210	1	1	211	211
Sum finansielle derivater klassifisert som gjeld	0	0	245	245	1	1	246	246

31.03.2022 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL								
Ansvarlig lånekapital	2 939	3 116	0	0	0	0	2 939	3 116
Fondsobligasjonslån	1 505	1 586	0	0	0	0	1 505	1 586
Sum ansvarlig lånekapital mv.	4 444	4 701	0	0	0	0	4 444	4 701
FORPLIKTELSER TIL KREDITTINSTITUSJONER								
Norske call money ¹	0	0	2 527	2 527	2	2	2 530	2 530
Utenlandske call money ¹	697	697	4 617	4 617	17	17	5 330	5 330
Sum forpliktelser til kredittinstitusjoner	697	697	7 144	7 144	19	19	7 860	7 860

¹ Call money er sikkerhetsstillelse for blant annet betalt/mottatt margin i forbindelse med derivater.

31.03.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST								
INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL								
Norske hold til forfall obligasjoner	538	621	4 445	4 886	11	11	4 994	5 518
Opptjente ikke forfalte renter	6	6	62	62	0	0	67	67
Utenlandske hold til forfall obligasjoner	6 290	6 611	16 660	18 120	38	43	22 988	24 774
Opptjente ikke forfalte renter	47	47	276	276	1	1	324	324
Sum investeringer som holdes til forfall	6 880	7 284	21 443	23 344	50	55	28 373	30 683
OBLIGASJONER								
Norske obligasjonslån	4 680	4 818	48 686	50 576	208	217	53 574	55 611
Opptjente ikke forfalte renter	72	72	759	759	4	4	835	835
Utenlandske obligasjonslån	7 361	7 724	100 330	106 232	465	489	108 156	114 446
Opptjente ikke forfalte renter	138	138	1 674	1 674	8	8	1 820	1 820
Sum obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	12 252	12 752	151 448	159 241	685	719	164 385	172 712
ØVRIG UTLÅN OG FORDRINGER								
Pantelån	0	0	3 215	3 236	0	0	3 215	3 236
Lån med offentlig garanti	0	0	65 153	65 954	0	0	65 153	65 954
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	0	0	7 275	7 275	0	0	7 275	7 275
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	327	327	0	0	327	327
Sum øvrige utlån og fordringer	0	0	75 970	76 791	0	0	75 970	76 791
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	19 132	20 036	248 861	259 376	736	774	268 728	280 186
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI								

31.03.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EGENKAPITALINSTRUMENTER								
Norske aksjer	7	7	6 977	6 977	0	0	6 984	6 984
Utenlandske aksjer	0	0	28 691	28 691	0	0	28 691	28 691
Sum aksjer	7	7	35 668	35 668	0	0	35 675	35 675
Eiendomsfond	0	0	4 269	4 269	0	0	4 269	4 269
Norske aksjefond	0	0	82 177	82 177	619	619	82 796	82 796
Utenlandske aksjefond	0	0	18 609	18 609	0	0	18 609	18 609
Sum aksjefondsandeler	0	0	105 055	105 055	619	619	105 674	105 674
Norske alternative investeringer	0	0	1 846	1 846	8	8	1 854	1 854
Utenlandske alternative investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum alternative investeringer	0	0	1 846	1 846	8	8	1 855	1 855
Sum aksjer og andeler	7	7	142 569	142 569	627	627	143 203	143 203
GJELDSINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI								
Norske obligasjoner	6 348	6 348	28 870	28 870	0	0	35 218	35 218
Utenlandske obligasjoner	414	414	17 679	17 679	0	0	18 093	18 093
Opptjente ikke forfalte renter	20	20	313	313	0	0	333	333
Norske obligasjonsfond	2 671	2 671	32 273	32 273	317	317	35 261	35 261
Utenlandske obligasjonsfond	0	0	28 845	28 845	0	0	28 845	28 845
Opptjente ikke forfalte renter	106	106	2 187	2 187	14	14	2 307	2 307
Norske sertifikater	350	350	4 459	4 459	0	0	4 809	4 809
Utenlandske sertifikater	0	0	737	737	0	0	737	737

31.03.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Opptjente ikke forfalte renter	2	2	4	4	0	0	7	7
Sum rentebærende verdipapirer	9 910	9 910	115 368	115 368	330	330	125 609	125 609
Norske utlån og fordringer	1 122	1 122	6 272	6 272	20	20	7 414	7 414
Utenlandske utlån og fordringer	555	555	5 795	5 795	65	65	6 415	6 415
Sum utlån og fordringer	1 678	1 678	12 067	12 067	84	84	13 829	13 829
DERIVATER								
Renteswapper	653	653	85	85	0	0	738	738
Aksjeopsjon	0	0	187	187	0	0	187	187
Valutaterminer	89	89	2 794	2 794	11	11	2 894	2 894
Sum finansielle derivater klassifisert som eiendeler	742	742	3 067	3 067	11	11	3 819	3 819
ANDRE FINANSIELLE EIENDELER								
Andre finansielle eiendeler	5	5	1 232	1 232	1	1	1 238	1 238
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	12 341	12 341	274 303	274 303	1 054	1 054	287 699	287 699
FORPLIKTELSER								
DERIVATER								
Renteswapper	0	0	154	154	0	0	154	154
Valutaterminer	0	0	494	494	1	1	496	496
Sum finansielle derivater klassifisert som gjeld	0	0	648	648	1	1	650	650

31.03.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL								
Ansvarlig lånekapital	3 032	3 412	0	0	0	0	3 032	3 412
Fondsobligasjonslån	1 637	1 592	0	0	0	0	1 637	1 592
Sum ansvarlig lånekapital mv.	4 668	5 003	0	0	0	0	4 668	5 003
FORPLIKTELSER TIL KREDITTINSTITUSJONER								
Norske call money ¹	0	0	655	655	3	3	657	657
Utenlandske call money ¹	885	885	1 759	1 759	16	16	2 660	2 660
Sum forpliktelser til kredittinstitusjoner	885	885	2 414	2 414	19	19	3 318	3 318

¹ Call money er sikkerhetsstillelse for blant annet betalt/mottatt margin i forbindelse med derivater.

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST								
INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL								
Norske hold til forfall obligasjoner	488	558	3 454	3 789	2	2	3 944	4 350
Opptjente ikke forfalte renter	19	19	98	98	0	0	117	117
Utenlandske hold til forfall obligasjoner	6 191	6 405	15 426	16 581	38	42	21 654	23 029
Opptjente ikke forfalte renter	37	37	208	208	1	1	246	246
Sum investeringer som holdes til forfall	6 735	7 019	19 185	20 677	41	45	25 961	27 741
OBLIGASJONER								
Norske obligasjonslån	4 830	4 879	49 370	50 187	212	216	54 412	55 282
Opptjente ikke forfalte renter	61	61	676	676	3	3	740	740
Utenlandske obligasjonslån	7 728	7 945	110 489	114 061	490	505	118 706	122 511
Opptjente ikke forfalte renter	103	103	1 716	1 716	8	8	1 826	1 826
Sum obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	12 722	12 988	162 250	166 639	713	732	175 684	180 359
ØVRIG UTLÅN OG FORDRINGER								
Pantelån	0	0	2 978	2 982	0	0	2 978	2 982
Lån med offentlig garanti	0	0	68 536	68 679	0	0	68 536	68 679
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	0	0	6 389	6 389	0	0	6 389	6 389
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	270	270	0	0	270	270
Sum øvrige utlån og fordringer	0	0	78 172	78 319	0	0	78 172	78 319
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	19 456	20 007	259 608	265 636	753	776	279 817	286 420
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI								

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EGENKAPITALINSTRUMENTER								
Norske aksjer	8	8	9 571	9 571	0	0	9 579	9 579
Utenlandske aksjer	0	0	43 771	43 771	0	0	43 771	43 771
Sum aksjer	8	8	53 342	53 342	0	0	53 350	53 350
Eiendomsfond	0	0	7 071	7 071	0	0	7 071	7 071
Norske aksjefond	0	0	96 227	96 227	740	740	96 967	96 967
Utenlandske aksjefond	0	0	29 154	29 154	0	0	29 154	29 154
Sum aksjefondsandeler	0	0	132 453	132 453	740	740	133 193	133 193
Norske alternative investeringer	0	0	1 884	1 884	9	9	1 892	1 892
Utenlandske alternative investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum alternative investeringer	0	0	1 884	1 884	9	9	1 892	1 892
Sum aksjer og andeler	8	8	187 679	187 679	749	749	188 435	188 435
GJELDSINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI								
Norske obligasjoner	6 101	6 101	28 982	28 982	0	0	35 083	35 083
Utenlandske obligasjoner	691	691	17 913	17 913	0	0	18 604	18 604
Opptjente ikke forfalte renter	30	30	323	323	0	0	353	353
Norske obligasjonsfond	2 983	2 983	26 888	26 888	298	298	30 169	30 169
Utenlandske obligasjonsfond	0	0	30 858	30 858	0	0	30 858	30 858
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	0	0	0	0	0	0
Norske sertifikater	475	475	3 986	3 986	0	0	4 461	4 461
Utenlandske sertifikater	0	0	405	405	0	0	405	405

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Opptjente ikke forfalte renter	1	1	3	3	0	0	4	4
Sum rentebærende verdipapirer	10 280	10 280	109 357	109 357	298	298	119 935	119 935
Norske utlån og fordringer	1 033	1 033	7 428	7 428	18	18	8 479	8 479
Utenlandske utlån og fordringer	254	254	4 964	4 964	56	56	5 274	5 274
Sum utlån og fordringer	1 287	1 287	12 393	12 393	74	74	13 753	13 753
DERIVATER								
Renteswapper	615	615	103	103	0	0	718	718
Aksjeopsjon	0	0	279	279	0	0	279	279
Valutaterminer	31	31	1 479	1 479	6	6	1 516	1 516
Sum finansielle derivater klassifisert som eiendeler	646	646	1 862	1 862	6	6	2 513	2 513
ANDRE FINANSIELLE EIENDELER								
Andre finansielle eiendeler	0	0	695	695	0	0	695	695
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	12 221	12 221	311 984	311 984	1 126	1 126	325 331	325 331
FORPLIKTELSER								
DERIVATER								
Renteswapper	0	0	364	364	0	0	364	364
Valutaterminer	0	0	1 646	1 646	4	4	1 650	1 650
Sum finansielle derivater klassifisert som gjeld	0	0	2 010	2 010	4	4	2 014	2 014

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL								
Ansvarlig lånekapital	3 000	3 310	0	0	0	0	3 000	3 310
Fondsobligasjonslån	1 604	1 586	0	0	0	0	1 604	1 586
Sum ansvarlig lånekapital mv.	4 604	4 895	0	0	0	0	4 604	4 895
FORPLIKTELSER TIL KREDITTINSTITUSJONER								
Norske call money ¹	0	0	85	85	3	3	87	87
Utenlandske call money ¹	734	734	818	818	12	12	1 564	1 564
Sum forpliktelser til kredittinstitusjoner	734	734	902	902	15	15	1 651	1 651

¹ Call money er sikkerhetsstillelse for blant annet betalt/mottatt margin i forbindelse med derivater.

Note 7 Virkelig verdi hierarki

31.03.2022 MILLONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	0	466	0	466
<i>Obligasjoner</i>	27	6 648	0	6 674
<i>Obligasjonsfond</i>	2 768	0	0	2 768
Rentebærende verdipapirer	2 795	7 113	0	9 908
Utlån og fordringer	828	830	0	1 658
<i>Aksjer</i>	0	0	8	8
Aksjer og andeler	0	0	8	8
Finansielle derivater	0	614	0	614
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
Sum selskapsporteføljen	3 622	8 558	8	12 188
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	1 054	2 034	0	3 087
<i>Obligasjoner</i>	20 847	25 513	0	46 361
<i>Obligasjonsfond</i>	37 053	8 816	6 863	52 733
Rentebærende verdipapirer	58 954	36 363	6 863	102 181
Utlån og fordringer	17 304	318	0	17 623
<i>Aksjer</i>	47 867	954	2 669	51 490
<i>Aksjefond</i>	91 153	0	51	91 204
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 144	6 646	7 790
<i>Spesialfond</i>	0	1 955	0	1 955
<i>Private Equity</i>	0	0	28 998	28 998
Aksjer og andeler	139 020	4 053	38 363	181 437
Finansielle derivater	0	4 108	0	4 108
Andre finansielle eiendeler	0	8 917	0	8 917
Sum kollektivporteføljen	215 279	53 758	45 227	314 264
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
<i>Obligasjonsfond</i>	307	8	0	315
Rentebærende verdipapirer	307	8	0	315
Utlån og fordringer	90	0	0	90
<i>Aksjefond</i>	888	0	0	888
<i>Spesialfond</i>	0	11	0	11
Aksjer og andeler	888	11	0	899
Finansielle derivater	0	16	0	16
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
Sum investeringsvalgporteføljen	1 285	35	0	1 320

31.03.2022 MILLONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	220 186	62 351	45 234	327 772
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Investeringseiendom	0	0	995	995
Sum investeringseiendom	0	0	995	995
FORPLIKTELSER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	697	0	0	697
Sum selskapsporteføljen	697	0	0	697
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	245	0	245
Gjeld til kredittinstitusjoner	7 144	0	0	7 144
Sum kollektivporteføljen	7 144	245	0	7 390
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	1	0	1
Gjeld til kredittinstitusjoner	19	0	0	19
Sum investeringsvalgporteføljen	19	1	0	20
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	7 860	246	0	8 106

31.03.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	0	352	0	352
<i>Obligasjoner</i>	0	6 781	0	6 781
<i>Obligasjonsfond</i>	2 777	0	0	2 777
Rentebærende verdipapirer	2 777	7 133	0	9 910
Utlån og fordringer	750	928	0	1 678
<i>Aksjer</i>	0	0	7	7
Aksjer og andeler	0	0	7	7
Finansielle derivater	0	742	0	742
Andre finansielle eiendeler	0	5	0	5
Sum selskapsporteføljen	3 527	8 807	7	12 341
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	2 590	2 611	0	5 201
<i>Obligasjoner</i>	20 801	26 061	0	46 863
<i>Obligasjonsfond</i>	49 775	8 710	4 820	63 305
Rentebærende verdipapirer	73 166	37 382	4 820	115 368

31.03.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Utlån og fordringer	11 752	315	0	12 067
<i>Aksjer</i>	32 831	249	2 588	35 668
<i>Aksjefond</i>	83 767	0	49	83 817
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 095	3 174	4 269
<i>Spesialfond</i>	0	1 846	0	1 846
<i>Private Equity</i>	0	0	16 970	16 970
Aksjer og andeler	116 598	3 190	22 781	142 569
Finansielle derivater	0	3 067	0	3 067
Andre finansielle eiendeler	0	1 232	0	1 232
Sum kollektivporteføljen	201 515	45 186	27 601	274 303
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
<i>Obligasjonsfond</i>	323	7	0	330
Rentebærende verdipapirer	323	7	0	330
Utlån og fordringer	84	0	0	84
<i>Aksjefond</i>	619	0	0	619
<i>Spesialfond</i>	0	8	0	8
Aksjer og andeler	619	8	0	627
Finansielle derivater	0	11	0	11
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	1
Sum investeringsvalgporteføljen	1 026	27	0	1 054
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	206 069	54 020	27 608	287 697
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Investerings eiendom	0	0	991	991
Sum investeringseiendom	0	0	991	991
FORPLIKTELSE SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	885	0	0	885
Sum selskapsporteføljen	885	0	0	885
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	648	0	648
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 414	0	0	2 414
Sum kollektivporteføljen	2 414	648	0	3 062
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	1	0	1
Gjeld til kredittinstitusjoner	19	0	0	19
Sum investeringsvalgporteføljen	19	1	0	20
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	3 318	650	0	3 968

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	0	475	0	475
<i>Obligasjoner</i>	29	6 793	0	6 822
<i>Obligasjonsfond</i>	2 983	0	0	2 983
Rentebærende verdipapirer	3 012	7 269	0	10 280
Utlån og fordringer	338	949	0	1 287
<i>Aksjer</i>	0	0	8	8
Aksjer og andeler	0	0	8	8
Finansielle derivater	0	646	0	646
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
Sum selskapsporteføljen	3 350	8 864	8	12 221
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	1 523	2 872	0	4 394
<i>Obligasjoner</i>	21 634	25 583	0	47 217
<i>Obligasjonsfond</i>	42 676	8 842	6 227	57 745
Rentebærende verdipapirer	65 833	37 296	6 227	109 357
Utlån og fordringer	12 076	317	0	12 393
<i>Aksjer</i>	49 694	927	2 721	53 342
<i>Aksjefond</i>	97 369	0	50	97 419
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 133	5 938	7 071
<i>Spesialfond</i>	0	1 884	0	1 884
<i>Private Equity</i>	0	0	27 962	27 962
Aksjer og andeler	147 064	3 944	36 671	187 679
Finansielle derivater	0	1 862	0	1 862
Andre finansielle eiendeler	0	695	0	695
Sum kollektivporteføljen	224 972	44 114	42 899	311 984
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
<i>Obligasjonsfond</i>	292	7	0	298
Rentebærende verdipapirer	292	7	0	298
Utlån og fordringer	74	0	0	74
<i>Aksjefond</i>	740	0	0	740
<i>Spesialfond</i>	0	9	0	9
Aksjer og andeler	740	9	0	749
Finansielle derivater	0	6	0	6
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
Sum investeringsvalgporteføljen	1 105	21	0	1 126
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	229 427	52 998	42 906	325 331

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Investerings eiendom	0	0	1 004	1 004
Sum investerings eiendom	0	0	1 004	1 004
FORPLIKTELSER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	734	0	0	734
Sum selskapsporteføljen	734	0	0	734
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	2 010	0	2 010
Gjeld til kredittinstitusjoner	902	0	0	902
Sum kollektivporteføljen	902	2 010	0	2 912
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	4	0	4
Gjeld til kredittinstitusjoner	15	0	0	15
Sum investeringsvalgporteføljen	15	4	0	19
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	1 651	2 014	0	3 665

Endringer i nivå 3 aksjer, unoterte SELSKAPSPORTEFØLJEN	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	8	7	7
Solgt	0	0	0
Kjøpt	0	0	0
Urealiserte endringer	0	0	1
Utgående balanse 31.03./31.12.	8	7	8
Realisert gevinst / tap	0	0	0

Endringer i nivå 3 aksjer, unoterte KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	2 721	2 545	2 545
Solgt	-20	0	0
Kjøpt	1	0	15
Urealiserte endringer	-34	43	161
Utgående balanse 31.03./31.12.	2 669	2 588	2 721
Realisert gevinst / tap	-13	0	0

Endringer i nivå 3 aksjefond, unoterte KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	50	55	55
Solgt	0	0	0
Kjøpt	0	0	0
Urealiserte endringer	1	-5	-5
Utgående balanse 31.03./31.12.	51	49	50
Realisert gevinst / tap	0	0	0

Endringer i nivå 3, Private Equity og eiendomsfond KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	40 127	23 312	23 312
Solgt	-1 242	-786	-4 551
Kjøpt	2 457	1 979	13 793
Urealiserte endringer	1 165	460	7 574
Utgående balanse 31.03./31.12.	42 507	24 964	40 127
Realisert gevinst / tap	521	562	2 236

Endringer i nivå 3, Investeringseiendom SELSKAPSPORTEFØLJEN	Bokført verdi 31.03.2022	Bokført verdi 31.03.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	1 004	1 017	1 017
Solgt	0	0	0
Kjøpt	0	0	0
Urealiserte endringer	10	9	40
Annet	-20	-35	-53
Utgående balanse 31.03./31.12.	995	991	1 004
Realisert gevinst / tap	0	0	0
Sum nivå 3	46 229	28 600	43 911

Beløpene i nivåfordelingen finner man igjen i balansen, under de ulike porteføljenes fordeling av finansielle instrumenter til virkelig verdi og investeringseiendommer. Urealiserte endringer reflekteres på linjen «Verdiendringer på investeringer» i resultatet i de ulike porteføljene.

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2:

Instrumenter i dette nivået anses ikke å ha et aktivt marked. Virkelig verdi hentes fra observerbare markedsdata; dette inkluderer hovedsakelig priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner. For mer informasjon vedrørende prising av nivå 2 instrumenter henvises det til note 9 i konsernet for de ulike klassene som ligger i dette nivået.

Nivå 3:

Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes på markeder som anses som inaktivt. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger, hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt. Instrumentene som omfattes i nivå 3 hos KLP er unoterte aksjer og private equity investeringer. For mer informasjon vedrørende prising av nivå 3 instrumenter henvises det til note 9 i konsernet for de ulike klassene som ligger i dette nivået.

Verdsettelse rundt poster i de ulike nivåene er beskrevet i note 9 i konsernet, for beskrivelse av prising på investeringseiendom henvises det til årsrapporten.

I note 6 opplyses det om virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost. Den nivåbaserte fordelingen for disse postene vil være som følger: eiendeler klassifisert som hold til forfall vil inngå i nivå 1, utlån, og lån og fordringer vil inngå i nivå 2. Forpliktelser, målt til amortisert kost, vil være fordelt på følgende vis; ansvarlige lån fordelt i nivå 1 og i nivå 2, fondsobligasjonslånet vil vært fordelt i nivå 2, gjeld til kredittinstitusjoner vil vært fordelt i nivå 1. For informasjon vedrørende prising av disse rentepapirene henvises det til note 9 i konsernet.

På verdipapirene som inngår i nivå 3 er det ikke blitt gjort en sensitivitetsanalyse, en endring i variablene til prisingen er rent informasjonsmessig vurdert til å gi lite merverdi utover det som allerede er oppgitt i noten. For sensitivitetsanalyse for investeringseiendom henvises det til årsrapporten. På generelt grunnlag vil en endring i prisingen på 5 % gi en endring i verdien på 2 311 millioner kroner per 31.03.2022 på eiendelene i nivå 3.

Hva gjelder flytting av papirer mellom nivåene er det lagt grenser på antall handelsdager og omsetningsmengde på aksjer for å skille nivå 1 og nivå 2. De generelle prinsippene rundt nivåfordeling går hovedsakelig på om eiendelen eller forpliktelsen er notert eller ikke, og om noteringen kan angis å være i et aktivt marked. For aksjer er det et ytterligere skille på handelsdager og omsetningsmengde som skiller ut noterte papirer som ikke inngår i aktivt marked. Ved flytting mellom nivåene tas det utgangspunkt i verdiene ved slutten av rapporteringsperioden.

I 1. kvartal ble det flyttet aksjer for 69 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 2 og 247 millioner fra nivå 2 til nivå 1. Flyttingene skyldes endring i likviditet. Det er ingen flyttinger utover dette i KLP.

Note 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør

31.03.2022 MILLIONER KRONER	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Finansielle instrumenter	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		Netto beløp
					Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	
EIENDELER							
Finansielle derivater	4 737	0	4 737	-212	-7 756	0	151
Sum	4 737	0	4 737	-212	-7 756	0	151
PORTEFØLJEFORDELTE EIENDELER							
Sum eiendeler kollektivporteføljen	4 108	0	4 108	-212	-7 045	0	45
Sum eiendeler selskapsporteføljen	614	0	614	0	-697	0	99
Sum eiendeler investeringsvalgporteføljen	16	0	16	0	-15	0	7
Sum	4 737	0	4 737	-212	-7 756	0	151
GJELD							
Finansielle derivater	246	0	246	-212	-46	0	0
Sum	246	0	246	-212	-46	0	0
PORTEFØLJEFORDELTE GJELD							
Sum gjeld kollektivporteføljen	245	0	245	-212	-43	0	0
Sum gjeld selskapsporteføljen	0	0	0	0	0	0	0
Sum gjeld investeringsvalgporteføljen	1	0	1	0	-3	0	0
Sum	246	0	246	-212	-46	0	0

31.03.2021 MILLIONER KRONER					Relaterte beløp som ikke er presentert netto			
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	
EIENDELER								
Finansielle derivater	3 819	0	3 819	-643	-2 927	0	392	
Sum	3 819	0	3 819	-643	-2 927	0	392	
PORTEFØLJEFORDELTE EIENDELER								
Sum eiendeler kollektivporteføljen	3 067	0	3 067	-642	-2 175	0	320	
Sum eiendeler selskapsporteføljen	742	0	742	0	-741	0	64	
Sum eiendeler investeringsvalgporteføljen	11	0	11	-1	-11	0	8	
Sum	3 819	0	3 819	-643	-2 927	0	392	
GJELD								
Finansielle derivater	650	0	650	-643	-17	0	0	
Sum	650	0	650	-643	-17	0	0	
PORTEFØLJEFORDELT GJELD								
Sum gjeld kollektivporteføljen	648	0	648	-642	-14	0	0	
Sum gjeld selskapsporteføljen	0	0	0	0	0	0	0	
Sum gjeld investeringsvalgporteføljen	1	0	1	-1	-3	0	0	
Sum	650	0	650	-643	-17	0	0	

31.12.2021 MILLIONER KRONER					Relaterte beløp som ikke er presentert netto			
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	
EIENDELER								
Finansielle derivater	2 513	0	2 513	-1 485	-1 640	-79	310	
Sum	2 513	0	2 513	-1 485	-1 640	-79	310	
PORTEFØLJEFORDELTE EIENDELER								
Sum eiendeler kollektivporteføljen	1 862	0	1 862	-1 484	-901	-79	279	
Sum eiendeler selskapsporteføljen	646	0	646	0	-734	0	27	
Sum eiendeler investeringsvalgporteføljen	6	0	6	-2	-5	0	4	
Sum	2 513	0	2 513	-1 485	-1 640	-79	310	
GJELD								
Finansielle derivater	2 014	0	2 014	-1 485	-21	-330	222	
Sum	2 014	0	2 014	-1 485	-21	-330	222	
PORTEFØLJEFORDELT GJELD								
Sum gjeld kollektivporteføljen	2 010	0	2 010	-1 484	-18	-330	220	
Sum gjeld selskapsporteføljen	0	0	0	0	0	0	0	
Sum gjeld investeringsvalgporteføljen	4	0	4	-2	-3	0	3	
Sum	2 014	0	2 014	-1 485	-21	-330	222	

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av nettingavtaler i KLP; hvilke muligheter KLP har for å motregne bilaterale avtaler mot andre motparter dersom disse skulle gå konkurs, og beløpet som gjenstår om alle slike nettingavtaler materialiseres. Notene viser derivatposisjoner i balansen, samt en ytterligere tabell med tilsvarende informasjon sortert på de ulike porteføljene i selskapet.

Note 9 **Forpliktelser**

MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Kortsiktig gjeld verdipapirhandel	8 676	1 503	367
Forskuddstrekk pensjonsordning	439	392	491
Leverandørgjeld	128	-17	10
Derivater	246	650	2 014
Gjeld til kredittinstitusjoner	7 860	3 318	1 651
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	904	850	699
Øvrige forpliktelser	154	132	30
Sum forpliktelser	18 407	6 828	5 261

Note 10 **Kapitalkrav**

I Solvens II-balansen inngår eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. For eiendeler som har en annen verdi i regnskapet legges derfor mer-/mindreverdiene til. For KLPs forsikringsforpliktelser finnes det ikke observerbare markedsverdier. Disse beregnes derfor ved et beste estimat basert på aktuarielle forutsetninger. I tillegg kommer en risikomargin som skal reflektere en tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene.

Kapitalgruppe 1 fremkommer av Solvens II-balansen, samt fondsobligasjonslånet. Kapitalgruppe 2 består av ansvarlige lån og ikke-innbetalt supplerende kapital. Finanstilsynet har godkjent at KLPs vedtektsfestede etterinnkallingsrett kan regnes med som supplerende kapital med et beløp tilsvarende 2,5 % av foretakets premiereserve. Kapital som kan medregnes i kapitalgruppe 2 er begrenset oppad til 50 % av kapitalkravet.

Uten bruk av midlertidig fradrag i forsikringstekniske avsetninger er foretakets solvensgrad 332 % som er godt over foretakets mål om minst 150 %. Med det midlertidige fradraget er solvensgraden 332 %.

	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
SOLVENSGRAD	332 %	287 %	316 %
MILLIARDER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
FORENKLET SOLVENS II BALANSE			
Eiendeler, bokført	710	650	706
Merverdier HTF/lån og fordringer	-5	11	7
Merverdier øvrige utlån	0	0	0
Øvrige mer/mindreverdier	0	0	0
Utsatt skattefordel	0	0	0
Sum eiendeler etter solvens II	705	661	713
MILLIARDER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
FORENKLET SOLVENS II BALANSE			
Beste estimat	627	595	647
Risikomargin	12	13	13
Ansvarlige lån/fondsobligasjonslån	5	5	5
Andre forpliktelser	25	15	11
Utsatt skatteforpliktelse	0	1	1
Sum forpliktelser etter solvens II	668	629	676
Eiendeler minus forpliktelser	37	33	36
- Utsatt skattefordel	0	0	0
+ Fondsobligasjonslån	2	2	2
Basiskapital - kapitalgruppe 1	38	34	38
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 1	38	34	38
Ansvarlige lån	3	3	3
Basiskapital - kapitalgruppe 2	3	3	3
Supplerende kapital	12	11	12
Supplerende kapital - kapitalgruppe 2	12	11	12
Fradrag for maks. kapital i gruppe 2	-8	-7	-8
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 2	7	7	7
Utsatt skattefordel	0	0	0
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 3	0	0	0
Tellende ansvarlig kapital under Solvens II	45	42	45
Markedsrisiko	7	7	7
Diversifisering markedsrisiko	-2	-2	-2
Motpartsrisiko	0	0	0
Forsikringsrisiko	13	13	13

	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Diversifisering forsikringsrisiko	-2	-3	-2
Diversifisering generelt	-3	-3	-3
Operasjonell risiko	3	3	3
Tapsabsorberende evne til utsatt skatt	-2	-1	-2
Solvenskapalkrav (SCR)	14	14	14
Det lineære minstekapitalkravet (MCR_lineær)	5	6	5
Minimum	3	4	4
Maksimum	6	7	6
Minstekapitalkravet (MCR)	5	6	5
Solvensgrad	332 %	287 %	316 %

Note 11 Leieavtaler

MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
BRUKSRETTEIENDELER	EIENDOM		
Inngående balanse 01.01.	973	1 081	1 081
Avskrivninger	-27	-27	-108
Utgående balanse	946	1 054	973

MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
LEIEFORPLIKTELSE	EIENDOM		
Inngående balanse 01.01.	1 012	1 099	1 099
Avdrag	-23	-22	-88
Utgående balanse	989	1 078	1 012

MILLIONER KRONER	1. kvartal 2022	1.kvartal 2021	01.01.2021 -31.12.2021
	EIENDOM		
Rentekostnader leiefordpliktelse	6	6	26
Rentekostnader leiefordpliktelse	6	6	26

Note 12 Pensjonsforpliktelser

MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Balanseført netto forpliktelse 01.01.	553	594	594
Resultatført pensjonskostnad	31	28	110
Resultatført finanskostnad	3	3	12
Aktuarielle gevinster og tap	-270	-118	-48
Innbetalt premie/tilskudd	-17	-16	-116
Balanseført netto forpliktelse 31.03./31.12.	301	491	553

FORUTSETNINGER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Diskonteringsrente	2,70 %	2,00 %	1,90 %
Lønnsvekst	2,75 %	2,25 %	2,75 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	2,50 %	2,00 %	2,50 %
Pensjonsregulering	1,75 %	1,24 %	1,75 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %	5,00 %

Effekten av endringer i forutsetningene er en reduksjon av forpliktelsen med 270 millioner kroner per 31.03.2022. Endringen er ført under "Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet".